

300.

Rozporządzenie Ministra Kolei

z dnia 8 kwietnia 1925 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych.

Na mocy ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. № 57 poz. 580) zarządza się co następuje:

§ 1. Na kolejach wąskotorowych, stosujących taryfę towarową polskich kolei żelaznych, wprowadza się osobną taryfę towarową polskich kolei wąskotorowych (części I, II, III i IV) o brzmieniu według załącznika do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1925 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą na tychże kolejach wąskotorowych: część I „taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt kolejami żelaznymi w Polsce”, rozciągnięta na przewozy kolejami wąskotorowymi rozporządzeniem Ministra Kolei Żelaznych z dnia 26 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 60, poz. 545) oraz części II, III, IV i V „taryfy towarowej polskich kolei żelaznych”, rozciągnięte na przewozy kolejami wąskotorowymi rozporządzeniem Ministra Kolei Żelaznych z dnia 28 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 137, poz. 1156) wraz z wszystkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, dotyczącymi powyższych części taryfy przy stosowaniu ich na kolejach wąskotorowych.

Minister Kolei: *Tyszka*Minister Skarbu: *W. Grabski*Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Janicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra
Kolei z dnia 8 kwietnia 1925 r. poz. 300.

TARYFA TOWAROWA

POLSKICH KOLEI WĄSKOTOROWYCH,

CZĘŚĆ I, II, III i IV.

O BOWIĄZUJE OD DNIA 1 MAJA 1925 ROKU.

W S T Ę P.

I. Niniejsza taryfa towarowa polskich kolei wąskotorowych obowiązuje przy przewozie przesyłek pośpiesznych i zwyczajnych w komunikacji miejscowej następujących kolei wąskotorowych, otwartych do użytku publicznego:

A. W obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej:

Koleje wąskotorowe państwowe:

1. Białska Podlaska,
2. Goławicka,
3. Kujawskie,
4. Mława-Przasnysz-Ciechanów,
5. Sierpc-Lubicz,
6. Ostrołęckie,
7. Rogów-Biała Rawska.
8. Wieluńska.

Koleje wąskotorowe prywatne:

1. Grójecka,
2. Jabłonna-Wawer-Karczew,
3. Kalisko-Turecka,
4. Łódzkie koleje elektryczne
5. Marecka,
6. Piotrkowsko-Sulejowska,
7. Sochaczew-Wyszogród-Piaski (patrz p. 97 Postan. taryf.),
8. Wilanowska.

B. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej:

Koleje wąskotorowe państwowe:

1. Antonowiecka,
2. Jędrzejów-Szczucin z odgałęzieniem Bogorja-Iwaniska,
3. Miechów-Działoszyce (patrz p. 97 Postan. taryf.),
4. Uściąg-Uhnów,
5. Nałęczów-Opole z odgałęzieniem Karczmiska-Rybaki (patrz p. 97 Postan. taryf.),
6. Zwierzyniec-Biłgoraj.

C. W obrębie Dyrekcji kolejowej wileńskiej:

Koleje wąskotorowe państwowe:

1. Orańczyce-Prużany (patrz p. 97 Postan. taryf.),
2. Nowojeltnia-Nowogródek-Lubcza,
3. Nowoświęciany-Łyntupy.

Koleje wąskotorowe prywatne (pod zarządem państwowym):

1. Świąciańskie.

D. W obrębie Dyrekcji kolejowej lwowskiej.

Koleje wąskotorowe prywatne (pod zarządem państwowym):

1. Łupków-Cisna,
2. Przeworsk-Dynów.

II. W komunikacji bezpośredniej pomiędzy stacjami: wąskotorowych kolei państwowych, położonych w obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej, mianowicie: Białskiej Podlaskiej, Gostawickiej, Kujawskich, Mława-Przasnysz-Ciechanów, Sierpc-Lubicz, Ostrołęckich, Rogów-Biała Rawska, wąskotorowych kolei prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym w obrębie Dyrekcji lwowskiej, mianowicie: Łupków-Cisna i Przeworsk-Dynów, tudzież wąskotorowych kolei prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym w obrębie Dyrekcji wileńskiej, mianowicie: Świąciańskich oraz stacją Nowogródek wąskotorowej kolei państwowej Nowojeltnia-Nowogródek-Lubcza w obrębie tejże Dyrekcji wileńskiej z jednej strony, a stacjami kolei normalnotorowych, wymienionych we „Wstępie” do taryfy towarowej polskich kolei normalnotorowych, z drugiej strony, jak również pomiędzy stacjami wyżej wymienionych kolei wąskotorowych drogą przez linje kolei normalnotorowych stosuje się: na odległości kolei wąskotorowych niniejszą taryfę kolei wąskotorowych, a na odległości kolei normalnotorowych przepisy przewozowe i taryfę towarową polskich kolei normalnotorowych.

Przewoźne za takie przewozy wraz z opłatami stacyjnemi oblicza się:

- a) oddzielnie za odległość każdej z wyżej wskazanych kolei wąskotorowych według zasad, ustalonych w niniejszej taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych,
- b) oddzielnie za odległość państwowych kolei normalnotorowych według zasad, obowiązujących na tych państwowych kolejach normalnotorowych,
- c) oddzielnie za odległość prywatnych kolei normalnotorowych według zasad, obowiązujących na tych prywatnych kolejach normalnotorowych.

Przewozy tranzytowe przez linje kolei wąskotorowych są niedopuszczalne, z wyjątkiem linii Sierpc-Lubicz, na której przewozy takie mogą mieć zastosowanie według zasad, podanych wyżej.

III. Taryfa niniejsza składa się z części następujących:

- Część I. Przepisy przewozowe wraz z postanowieniami wykonawczemi.
 - Część II. Postanowienia taryfowe i wykaz opłat dodatkowych.
 - Część III. Nomenklatura i klasyfikacja towarów.
 - Część IV. Tabela opłat przewozowych.
-

Część I.

PRZEPISY PRZEWOZOWE

WRAZ Z POSTANOWIENIAMI WYKONAWCZEMI.

UWAGA. Postanowienia wykonawcze drukowane są czcionkami pochylemi — kursywą.

Przepisy przewozowe wraz z postanowieniami wykonawczymi (Taryfa ogólna na przewóz towarów, zwłok i zwierząt kolejami żelaznymi w Polsce, część I, Dz. U. R. P. z 1925 r. № 42, poz. 293) mają zastosowanie do przewozów, dokonywanych kolejami wąskotorowymi na podstawie taryfy niniejszej, pod warunkiem uwzględnienia niżej podanych odchyłeń (art. 2 ust. 2 i 3 Przep. przewoz.).

Odchylenia od Przepisów przewozowych przy stosowaniu ich na kolejach wąskotorowych,

A. POSTANOWIENIA WSTĘPNE.

Art. 1. „Zakres przepisów” zmienia się jak następuje:

„Niniejsze Przepisy przewozowe obowiązują na polskich kolejach wąskotorowych, wymienionych we „Wstępie” do niniejszej taryfy. W komunikacji międzynarodowej przepisy niniejsze obowiązują jedynie o tyle, o ile dana kolej wąskotorowa jest do takiej komunikacji włączona”.

B. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Do art. 3. „Obowiązek przewozu” dodaje się Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„Brak odpowiedniego taboru uprawnia kolej do odmówienia przewozu”.

W art. 9 „Waluta” słowa: „lub w pewnych pociągach” — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

C. POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

I. PRZEWÓZ ZWŁOK.

W art. 44 „Nadawanie”, w ust. 1 po słowach: „lub pośpieszne” dodaje się słowa: „i tylko w komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych”.

W art. 45 „Przewóz”, w ust. 1 Postanowienie wykonawcze oznacza się liczbą „1”. Poza tem do ustępu tego dodaje się drugie Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„II. W razie braku wagonów „krytych” przewóz zwłok, za zgodą nadawcy oraz miejscowej władzy administracyjnej, może być dokonany w wagonie niekrytym”.

W art. 46 „Wydawanie” w ust. 3 termin na zabranie zwłok „6 godzin” zmienia się na „3 godziny”.

Do art. 47 „Przewóz zwłok do prosektorjów” dodaje się Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„Na kolejach wąskotorowych, na których pociągi towarowe nie kursują, zwłoki takie mogą być przewożone pociągami mieszanymi”.

II. PRZEWÓZ ZWIERZĄT ŻYWYCH.

W art. 48 „Zasady ogólne” Postanowienie wykonawcze do ust. 3 zmienia się jak następuje:

„Za niewielką partję zwierząt domowych uważa się połowę ilości sztuk, uznanej w punk. 40 Postanowień taryfowych (część II niniejszej Taryfy) za normę nadadunku zwierząt do wagonu”.

W art. 50 „Przewóz” zdanie drugie zmienia się jak następuje: „Dozorca powinien opłacić należność za przejazd w wysokości biletu klasy III i może żądać miejsca do przejazdu”.

III. PRZEWÓZ TOWARÓW.

Ar. 53. „Przewóz bezpośredni” zmienia się jak następuje:

1. Kolej obowiązana jest przewozić towary od i do wszystkich stacyj, otwartych dla ruchu towarowego, bez udziału zainteresowanych osób przy przejściu towarów z jednej kolei na drugą.

2. Wykaz kolei wąskotorowych, dokonywających przewozu towarów w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, winien być podany w taryfie.

Czasowo przewóz towarów kolejami wąskotorowymi dokonywany jest tylko w komunikacji wewnętrznej każdej kolei. Wyjątek stanowią wymienione niżej koleje wąskotorowe, które dokonywają przewozu towarów w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, mianowicie:

W OBRĘBIE DYREKCJI KOLEJOWEJ			
<i>lwowskiej</i>	<i>warszawskiej</i>	<i>wileńskiej</i>	
<i>Prywatne, pozostające pod zarządem państwowym</i>	<i>Państwowe</i>	<i>Państwowe</i>	<i>Prywatne, pozostające pod zarządem państwowym</i>
<i>Łupków — Cisna, Przeworsk — Dynów,</i>	<i>Bialska Podlaska, Gosławicka, Kujawskie, Mława—Przasnysz—Ciechanów, Ostrołęckie, Rogów — Biała Rawska, Sierpc — Lubicz.</i>	<i>Stacja Nowogródek kolei wąskotorowej Nowojehnia - Nowogródek - Lubcza.</i>	<i>Święciańskie.</i>

W art. 54 „Ograniczenia przewozu”:

a) W ust. 2, punk. c) Postanowienie wykonawcze zmienia się jak następuje:

„Do ustalenia tych warunków powołaną jest odnośna Dyrekcja kolejowa lub odnośny Zarząd kolejowy”.

b) W tymże ust. 2, punk. D) w końcu Postanowienia wykonawczego I (1) po słowach: „w osobnem poświadczeniu” dodaje się: „i jeżeli tabor zgłaszany do przewozu odpowiada szerokości toru kolei, którą ma być przewieziony na własnych kołach”.

W art. 55 „List przewozowy” Postanowienie wykonawcze oznacza się liczbą „I”. Ponadto dodaje się II i III Postanowienia wykonawcze o brzmieniu następującem:

„II. W komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie sporządza się jeden list przewozowy na całą odległość przewozu według wzoru, podanego w załączniku C.

III. Na kolejach, niewłączonych do komunikacji bezpośredniej, przy przewozach między stacjami tych kolei należy używać listów przewozowych według wzoru, podanego w załączniku C.”

W art. 56 „Treść listu przewozowego”:

a) W ust. 1, w poz. d) słowa: „a przy przesyłkach półwagonowych oznaczenie ilości sztuk, rodzaju opakowania i cechy lub numeru” nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) W tymże ust. 1, poz. e) zmienia się jak następuje:

„e) wagę przesyłki wagonowej i o ile możliwości wagę przesyłki drobnicowej”.

c) W tymże ust. 1, poz. h) wraz z Postanowieniem wykonawczem oraz poz. i) nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

d) Ust. 2 wraz z Postanowieniem wykonawczem zmienia się jak następuje:

„2. Kolej ma prawo wymagać, aby na każdą przesyłkę wagonową był sporządzony oddzielny list przewozowy. W komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi na przesyłki wagonowe do 15.000 kg. wagi może być sporządzany jeden list przewozowy.

W komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych na każdą przesyłkę wagonową powinien być sporządzony osobny list przewozowy o ile taryfa nie przewiduje w tym względzie wyjątku.

e) W ust. 6 po słowach: „lub na stacji przeznaczenia przy wydaniu” dodaje się: „jeżeli ta ostatnia jest otwarta dla dokonywania czynności ekspedycyjnych”.

W art. 58 „Sprawdzanie zawartości, ustalanie ilości sztuk i wagi przesyłki”, w ust. 3 zdanie drugie: „Jeżeli nadawca w liście przewozowym nie podał wagi, wagę tę kolej obowiązana jest ustalić, chociażby żądania tego w liście przewozowym nie umieszczono” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 59 „Ładowanie“:

a) W ust. 1 Postanowienie wykonawcze II: *„Przy ładowaniu obowiązują „Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych”, stanowiące załącznik F do niniejszych Przepisów przewozowych”* — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) Ust. 2 zmienia się jak następuje:

„2. Miarodajną normą przy naładowaniu wagonu jest jego ładowność. Nie może być ona w żadnym razie przekroczona wyżej ponad 5%.”

c) Ust. 3 zmienia się jak następuje:

„3. Jeżeli przesyłka, mająca być przeładowana, składa się z towarów, których przeładowanie wymaga specjalnej staranności i znajomości fachowych, wówczas kolej ma prawo zażądać od nadawcy wskazówek”.

W art. 60 „Dopłaty”, w ust. 1 punkt d) zmienia się jak następuje:

„d) za przeciążenie wagonu ładowanego przez nadawcę ponad dozwolone przekroczenie 5% ładowności (art. 59 ust. 2), pobiera się dopłatę w wysokości sześciokrotnej opłaty za przewóz od stacji nadawczej do stacji odbiorczej, względnie przeładunkowej kolei wąskotorowych, tej wagi przesyłki, która przekracza powyższą normę ładunkową;”

W art. 61 „Zawarcie umowy o przewóz“:

a) W ust. 1, w zdaniu drugim po słowach: „Na znak przyjęcia stacja” dodaje się słowa: „dokonywająca czynności ekspedycyjnych”.

b) Ust. 7 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 62 „Opakowanie i cechowanie“:

a) W ust. 7 słowa: „przesyłki zaś półwagonowe — cechowane lub numerowane” nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) W ust. 8 słowa: „i półwagonowe” nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 63 „Przyjmowanie przesyłek“:

a) W ust. 5, w Postanowieniu wykonawczem I, w zdaniu drugim końcowe słowa: *„wraz z wskazówką, czy żądane są wagony piętrowe”* — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) W ust. 6 Postanowienie wykonawcze oznacza się liczbą „I”.

c) Do tegoż ust. 6 dodaje się Postanowienie wykonawcze II o brzmieniu następującem:

„II. Naładowywanie przesyłek wagonowych może być dokonywane przez nadawcę i po godzinach służbowych, nie inaczej jednak, jak po porozumieniu się nadawcy z koleją, przyczem terminy naładowania i opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) stosuje się na zasadach ogólnych”.

W art. 63 „Przepisy celne, podatkowe, policyjne i statystyczne” słowa: „i statystyczne” względnie „i statystycznych” oraz ust. 6 i 7 wraz z Postanowieniem wykonawczem — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 68 „Obliczenie przewoźnego, opłat dodatkowych i wydatków w gotowiznie” w ust. 1, w Postanowieniu wykonawczem słowa: *„w taryfie (Część II—V)”* zmienia się na: *„w taryfie kolei wąskotorowych (Część II—IV)”*.

W art. 69 „Uiszczanie przewoźnego“:

a) W ust. 1 zdanie drugie od słów: „Kolei przysługuje również prawo i t. d.“ aż do słów: „odbiorcę przesyłki“ — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) Do tegoż ust. 1 dodaje się dwa Postanowienia wykonawcze o brzmieniu następującem:

„I. Czasowo, aż do odwołania, kolejom wąskotorowym przysługuje prawo żądania uiszczenia, przy nadaniu przesyłki, wszystkich należności przypadających tym kolejom.

II. Przesyłki towarów łatwo ulegających zepsuciu oraz przesyłki nie zabezpieczające kosztów przewozu nie mogą być przyjmowane do przewozu w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie“.

c) Do ust. 2 dodaje się Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„Na niżej wymienionych kolejach wąskotorowych, położonych w obrębie Dyrekcji: Iwowskiej, warszawskiej i wileńskiej, przy przewozach w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, przewoźne oraz inne opłaty mogą być, na życzenie nadawcy, przekazywane na odbiorcę w obu kierunkach przewozu, t. j. z wąskotorowej kolei na normalnotorową lub odwrotnie, mianowicie: na Białskiej Podlaskiej, Gosławickiej, Kujawskich, Mława-Przasnysz-Ciechanów, Ostrołęckich, Rogów-Biała Rawska, Sierpc-Lubicz, Łupków-Cisna, Przeworsk-Dynów, Święciańskich i stacji Nowogródek kolei wąskotorowej Nowojelnia-Nowogródek-Lubcza“.

W art. 70 „Nieprawidłowe obliczanie przewoźnego“, w ust. 4, w Postanowieniu wykonawczem I zdanie pierwsze zmienia się jak następuje:

„Reklamacje należy wnosić do tej Dyrekcji kolejowej lub Zarządu kolei wąskotorowych, w obrębie których opłacono należność“.

Art. 72 „Zaliczenia i zaliczki w gotowiźnie“ — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 73 „Dodatkowe zlecenia“:

a) W ust. 1 zdanie drugie od słów: „Nadawca przesyłki i t. d.“ aż do słów: „i innych opłat“ — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) W ust. 7 słowa: „przenoszące 8 godzin“ zmienia się jak następuje: „przenoszące: dla wagonów o ładowności 10.000 i więcej kilogramów—8 godzin, a dla wagonów o ładowności poniżej 10.000 kilogramów—4 godziny“.

c) W ust. 8 Postanowienie wykonawcze II nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 74 „Przeszkody w przewozie przesyłki“, w ust. 3 ostatnie słowa: „ani miejsca dostarczenia przesyłki“ zmienia się na: „ani miejsca przeznaczenia przesyłki“,

W art. 75 „Termin dostawy“:

a) Ust. 1 zmienia się jak następuje:

„1. Termin dostawy przesyłki nie może przekraczać następujących norm maksymalnych:

1) na przyjęcie przesyłki do przewozu—2 doby;

2) na przewóz — dla przesyłek pośpiesznych i zwyczajnych na każde rozpoczęte 50 km odległości taryfowej—1 doba;

3) na czynności zdawczo-odbiorcze przy przejściu z kolei wąskotorowych na normalnotorowe i odwrotnie—2 doby“.

b) W ust. 3 Postanowienie wykonawcze od słów: „Ustala się następujące i t. d.“ aż do słów: „i półwagonowych—3 doby“ — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 76 „Wydanie przesyłki“:

a) Ust. 1 zmienia się jak następuje:

„1. Kolej jest obowiązana wydać odbiorcy w miejscu wydania przesyłkę wraz z listem przewozowym za pokwitowaniem i po pobraniu wszystkich należności wypływających z listu przewozowego. Na stacjach zaś, które nie dokonywają czynności ekspedycyjnych kolej jest obowiązana przesyłki wydawać pod warunkiem jednak uprzedniego załatwienia przez odbiorcę powyższych formalności, związanych z odbiorem przesyłki, na sąsiedniej stacji dokonywającej czynności ekspedycyjne. Złożenie przesyłki do składu urzędu celnego lub podatkowego, jeżeli składy te nie są pod dozorem kolei, jest równoznaczne z wydaniem jej odbiorcy tak samo, jak i przekazanie przesyłki składnikowi w wypadkach, przewidzianych w niniejszych przepisach“.

b) W ust. 2, w Postanowieniu wykonawczem zdanie drugie: „*Za wykonanie takiego zlecenia pobiera się specjalną opłatę, wskazaną w punkcie 10-ym Wykazu opłat dodatkowych (Część II taryfy)*” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

c) W ust. 5 słowa: „zaliczenie, zaliczkę w gotówiznie” — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 79. „Zawiadomienie odbiorcy o przybyciu przesyłki” ust. 3 zmienia się jak następuje:

„3. Zawiadomienie uważa się za spełnione po upływie 6 godzin od chwili nadania listu na poczcie i 3 godzin od chwili nadania depeszy, zawiadomienia przez telefon lub wysłania posłańca”.

W art. 80 „Terminy odbioru przesyłek”, do ust. 2 dodaje się trzecie Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„*III. Wyładowywanie przesyłek wagonowych może być dokonywane przez odbiorcę i po godzinach służbowych nie inaczej jednak, jak po porozumieniu się odbiorcy z koleją, przyczem terminy odbioru przesyłki i opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) stosuje się na zasadach ogólnych*”.

W art. 87 „Ograniczenie odpowiedzialności za ubytek wagi” ustęp 1 w końcu uzupełnia się osobnym zdaniem następującem:

„Wyłączone z tego są przypadki przeładowania z wagonów normalnotorowych do wagonów wąskotorowych i odwrotnie, przy których kolej wskutek jakiejś straty wtedy tylko odpowiada, jeżeli różnica pomiędzy wagą wskazaną przez kolej zdającą, a stwierdzoną przez kolej przyjmującą, wynosi więcej niż 5⁰/₀ wagi podanej przez kolej zdającą”.

W art. 89 „Ograniczenie wysokości odszkodowania” ustęp 1 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 92 „Ubezpieczenie dostawy” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 93 „Wysokość odszkodowania za zaginięcie, brak lub uszkodzenie przesyłki w razie ubezpieczenia dostawy” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 94 „Odpowiedzialność za przekroczenie terminu dostawy” zmienia się jak następuje:

„1. W razie przekroczenia terminu dostawy kolej winna jest uiścić odszkodowanie za udowodnioną szkodę do wysokości przewoźnego.

2. Jeżeli wskutek przekroczenia terminu dostawy szkoda nie powstała lub też nie została udowodniona, kolej winna uiścić za każdy dzień przekroczenia terminu dostawy 5⁰/₀ przewoźnego, nie wyżej jednak nad 50⁰/₀ sumy przewoźnego.

Za przewoźne uważa się jedynie opłatę taryfową za przewóz, bez żadnych opłat dodatkowych, przypadających według Wykazu opłat dodatkowych (Część II Taryfy).

3. Żądania odszkodowań, wypływające z powyższych przepisów, mogą być zgłaszane równocześnie z żądaniem odszkodowania za zaginiony towar, brak lub uszkodzenie.

4. Kolej nie odpowiada w tych przypadkach, kiedy przekroczenie terminu dostawy powstało z przyczyn, które nie były przez nią wywołane, ani nie mogły być przez nią usunięte”.

Z A Ł A C Z N I K I

do przepisów przewozowych.

W Załączniku A „Postanowienia o przewozie zwierząt żywych”:

a) **Art. 1** zmienia się jak następuje:

„Zwierzęta żywe przewozi się pociągami towarowymi, mieszanymi i osobowymi.

b) **W art. 3** ustęp 3 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

c) **W art. 7**, w ust. 1 dodaje się zdanie następujące:

„Przeładowania zwierząt żywych luzem przy przejściu z kolei wąskotorowej na normalnotorową lub odwrotnie dokonywa dozorca przesyłki”.

d) **W tymże art. 7** w ust. 2 zdanie drugie zmienia się jak następuje:

„Bez względu na to, czy dozorca będzie odbywać podróż w wagonie osobowym, czy też w braku takiego wagonu — w towarowym, za przejazd dozorca powinna być pobrana należność przewozowa w wysokości ceny biletu klasy III za całą odległość przewozu przesyłki, której towarzyszy”.

e) **W art. 11** po słowie „załadowywaniu” dodaje się słowo: „przeładowywaniu”.

Załącznik F „Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Część II.

POSTANOWIENIA TARYFOWE.

A. POSTANOWIENIA TARYFOWE OGÓLNE.

1. Zasady obliczania przewoźnego za przesyłki pośpieszne i zwyczajne.

1. W zależności od sposobu przewozu przesyłek—za listami przewozowymi pośpiesznymi lub zwyczajnymi—przesyłki kolejowe dzielą się na przesyłki pośpieszne i zwyczajne.

2. W zależności od wagi, przesyłki dzielą się: na przesyłki drobne — o wadze mniej niż 3.000 kg i wagonowe—o wadze 3.000 kg i więcej.

3. Przewoźne oblicza się według wagi rzeczywistej przesyłki, o ile w dalszych postanowieniach nie jest przewidziany inny sposób obliczania, najmniej jednak za następujące ilości: przy przesyłkach pośpiesznych — za 10 kg i przy przesyłkach zwyczajnych — za 20 kg. Wagę zaokrągla się w ten sposób, że przy przesyłkach drobnych każde zaczęte 10 kg liczy się za pełne 10 kg zaś przy przesyłkach wagonowych każde zaczęte 100 kg liczy się za 100 kg. Najmniejszą kwotę przewoźnego stanowi przy przesyłkach pośpiesznych lub zwyczajnych — 50 gr.

4. Za odległość przewozową kolei mniejszą, niż 5 km, przewoźne oblicza się za 5 km, z wyjątkami, wskazanymi w taryfie niniejszej. Opłaty za przewóz na odległościach powyżej 5 km oblicza się za rzeczywistą ilość kilometrów. Za przesyłki pośpieszne i zwyczajne nadawane od albo do przystanków i wogóle punktów na danym szlaku, na których przyjmowanie i wydawanie towarów nie obowiązuje kolei wąskotorowych, przewoźne oblicza się według niniejszej taryfy za całą odległość pomiędzy stacjami, sąsiadującymi z takimi przystankami i t. p. punktami.

5. Przewoźne i inne opłaty podawane w listach przewozowych zaokrągla się w sumach ostatecznych do pełnych 5 gr wzwyż, czyli do kwot, podzielnych przez 5.

6. W razie nadania za jednym listem przewozowym towarów różnorodnych, ale taryfowanych jednakowo, przy obliczaniu przewoźnego wagi poszczególne dodaje się i sumę ogólną zaokrągla się według p. 3.

7. Przewoźne za przesyłki pośpieszne oblicza się według klasy przesyłek pośpiesznych (Tabela opłat przewozowych, część IV niniejszej Taryfy).

8. Przesyłki zwyczajne dzielą się pod względem taryfowym na 6 klas. O zaliczeniu przesyłki do właściwej klasy objaśnia Nomenklatura i klasyfikacja towarów (część III niniejszej Taryfy).

9. Nazwa towaru, podana przez nadawcę w liście przewozowym, powinna możliwie ściśle odpowiadać Nomenklaturze i klasyfikacji towarów (część III niniejszej Taryfy). W komunikacji zaś bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi nazwa towaru powinna odpowiadać możliwie ściśle Nomenklaturze taryfy, obowiązującej na kolejach normalnotorowych.

10. Do przesyłek towarów, zupełnie w Nomenklaturze towarowej albo w niniejszych Postanowieniach taryfowych niewymienionych, stosuje się: przy przesyłkach drobnych — klasę I, przy przesyłkach zaś wagonowych — klasę II-gą.

11. Przewoźne za przesyłki drobne stosuje się do przesyłek bądź w opakowaniu, bądź bez opakowania, lecz w obu wypadkach ze wskazaniem w liście przewozowym ilości sztuk należycie cechowanych i numerowanych i oblicza się za wagę rzeczywistą według klasy I-ej, o ile obliczenie według odpowiedniej klasy dla przesyłek wagonowych za ładowność wagonu nie da opłaty tańszej i o ile niniejsze Postanowienia taryfowe nie podają innego sposobu obliczenia przewoźnego.

12. Za przesyłki wagonowe (niezależnie od postanowień punktu 2 taryfy) uważa się wszystkie przesyłki:

- a) których przewóz w osobnych wagonach wskazany jest w Przepisach przewozowych, policyjnych, celnych i podatkowych oraz w Postanowieniach taryfowych;
- b) które nadawca określił w liście przewozowym jako przesyłkę wagonową albo też nadał bez opakowania i bez wskazania ilości sztuk należycie cechowanych i numerowanych;
- c) dla których nadawca zażądał w liście przewozowym podstawienia wagonu do swego wyłącznego użytku;
- d) przy których nadawca zaopatrzył wagon w własne zamknięcie;
- e) przy których dozorca, na życzenie nadawcy, jedzie w wagonie towarowym wraz z przesyłką.

We wszystkich tych wypadkach kolei nie przysługuje prawo doładowania wagonu innymi towarami.

13. Za przesyłki wagonowe — oprócz przewozu towarów, wyszczególnionych w p. 14 — przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą przesyłki według odpowiednich klas Nomenklatury i klasyfikacji towarów (część III niniejszej Taryfy), najmniej jednak za ładowność podstawionego wagonu, o ile niniejsze Postanowienia taryfowe nie podają innego sposobu obliczenia przewoźnego.

14. Przewoźne za przesyłki wagonowe niżej wyszczególnionych towarów oblicza się według odpowiednich klas za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 75% ładowności podstawionego wagonu, zaokrąglonych do pełnych 100 kg. wzwyż, lecz nie mniej, niż za 3000 kg. (punkt 2 nin. Postan. taryf.):

- beczki próżne drewniane i żelazne, używane;
- chmiel;
- drzewo opałowe miękkie, a więc oprócz bukowego, dębowego, grabowego i klonowego;
- drzewo osikowe do wyrobu zapalek;
- koks i miał koksowy;
- konopie niemiedlone (słoma konopna);
- kora drzewna garbarska;
- kości surowe;
- len niemiedlony (słoma lniana);
- materiały leśne jak: chróst, faszyna, gałęzie, hubka, igliwie, karpina (pniaki i korzenie), kora drzewna, liście, łub, łyko, mech, sitowie, szyszki, ściółka leśna, trociny, trzaski, trzcina, wiklina, wióry i zrżyny;
- meble gładkie nierozbrane i meble koszykarskie;
- naczynia blaszane i żelazne, cynkowane, emaljowane lub malowane, w tej liczbie pudła i puszki;
- siano;
- słoma;
- torf, proszek torfowy i ściółka torfowa;
- urządzenia domowe (sprzęty domowe) używane;
- węgiel drzewny;
- wyroby koszykarskie oraz plecione z łybu, łyka, trzciny, sitowia i wikliny.

15. Za wagonowe przesyłki towarów różnie taryfowanych, nadawanych za jednym listem przewozowym, przewoźne oblicza się:

- a) jeżeli waga towarów każdej klasy była w liście przewozowym osobno podana — oddzielnie za wagę zaokrągloną towarów, należących do tej samej klasy, według właściwych klas wagonowych, przyczem, o ile łączna waga towarów jest niższa od wagi, wymaganej dla obliczenia przewoźnego według zasad dla przesyłek wagonowych, wagę brakującą dodaje się do wagi najwyżej taryfowanego towaru;
- b) jeżeli wagi towarów każdej klasy osobno nie podano — za wagę łączną przesyłki według właściwej klasy najwyżej taryfowanego towaru na zasadach dla przesyłek wagonowych.

II. Załadowanie i wyładowanie.

16. Załadowania przesyłek wagonowych dokonywa nadawca, wyładowania — odbiorca towaru.

17. **Pozatem nadawca i odbiorca winni są załadować i wyładować:**

- a) przesyłki, zawierające przedmioty dłuższe niż 4 m, lub też przedmioty, ważące w jednej sztuce więcej niż 100 kg;
- b) przesyłki, dla załadowania których został podstawiony oddzielny wagon do wyłącznego użytku nadawcy, zgodnie z jego żądaniem, wyrażonym w liście przewozowym;
- c) beczki napelnione, ładowane leżąc (siodłane);
- d) środki strzelnicze i rozsadzające;
- e) przesyłki zwłok;
- f) przesyłki zwierząt żywych;
- g) przesyłki ryb żywych i zarybku w naczyniach z wodą.

18. Czynności ładunkowe powinny być wykonane przez nadawcę, względnie odbiorcę, w terminie, podanym w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy). W razie przekroczenia tych terminów, kolej pobiera opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe), wskazane w tymże Wykazie opłat dodatkowych.

Kolei przysługuje również prawo wyładowania na koszt i odpowiedzialność nadawcy, względnie odbiorcy, przesyłek niezaladowanych lub niewyładowanych w ustalonym terminie, z pobraniem za to opłaty, przewidzianej w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy), nie mniej jednak niż zwrot kosztów rzeczywistych, wraz z doliczeniem postojowego za jedną dobę oraz składowego lub placowego za cały czas przekroczenia terminu.

19. Kolej obowiązana jest do załadowania i wyładowania tylko przesyłek drobnych (pospiesznych lub zwyczajnych), oprócz wymienionych w p. 17, i za dokonanie tych czynności pobiera opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

20. W wypadkach wyjątkowych może kolej na żądanie nadawcy lub odbiorcy dostarczyć sił roboczych, potrzebnych do załadowania lub wyładowania przesyłek, które według przepisów obowiązani są załadować i wyładować nadawca i odbiorca. Za takie załadowanie, względnie wyładowanie, pobiera się opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy), nie mniej jednak niż zwrot kosztów rzeczywistych. Robotników, zajętych załadowaniem lub wyładowaniem takich przesyłek, nie uważa się za pracowników kolejowych, lecz za pracowników nadawcy, względnie odbiorcy. Kolei przysługuje zarazem prawo rozstrzygania, jaka ilość danego towaru ma być do wagonu załadowana.

21. W tych wypadkach, gdy załadowanie i wyładowanie obowiązuje kolej, mogą być czynności te dokonane przez nadawcę lub odbiorcę tylko za zgodą kolei i wówczas kolej otrzymuje przypadające jej opłaty za naładowanie lub wyładowanie w wymiarze połowicznym. Jeżeli jednak wysyłający, względnie odbiorca, przyjętego na siebie naładowania lub wyładowania nie dokona w ciągu terminu, określonego dla towarów, które winny być przez nadawcę załadowane lub przez odbiorcę wyładowane, to za przekroczenie tego terminu pobiera się postojowe, względnie także i składowe, określone w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

22. Środków do umocowania przesyłek oraz przyborów, potrzebnych do załadowania, np.: klinów, desek, gwoździ, klamer, belek, obowiązany jest dostarczyć nadawca.

III. Przewóz towarów w wagonach niekrytych, krytych lub niekrytych pod oponą.

23. O tem, czy przewóz towarów ma być dokonany w wagonach niekrytych, krytych lub niekrytych pod oponą, decydują:

- a) wymagania Przepisów przewozowych (część I niniejszej Taryfy) i Postanowień taryfowych (część II niniejszej Taryfy) albo istotne potrzeby eksploatacji;
- b) wymagania władz celnych, policyjnych i podatkowych;
- c) żądanie nadawcy.

We wszystkich innych wypadkach przesyłki drobne są przewożone w wagonach krytych — o ile wymiar ich pozwala na załadowanie do wagonu takiego, przesyłki zaś wagonowe — w wagonach niekrytych.

24. Na żądanie nadawcy kolej obowiązana jest użyczyć do przykrycia przesyłki, załadowanej na wagon niekryty, opon własnych, ale tylko w miarę możliwości i w razie pewności, iż rodzaj towaru

nie grozi uszkodzeniem opon. Za wynajem opon pobiera się opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy). Okrycia przesyłki oponą dokonywa ten, kto ładuje.

25. Jeżeli przewóz towaru dokonywa się w wagonie krytym na skutek wymagań Przepisów przewozowych, zarządzeń władz policyjnych, celnych lub podatkowych, albo w przesyłkach wagonowych na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, przewoźne za taką przesyłkę podwyższa się o 5%. Powyższy sposób obliczania przewoźnego stosuje się także do przesyłek, przybywających z zagranicy w wagonach krytych, o ile w liście przewozowym nie zamieszczono żądania przeładowania na granicy przesyłki do wagonu niekrytego.

26. Podwyżka przewoźnego o 5% nie stosuje się do przewozów, dokonywanych w wagonach krytych prywatnych właścicieli oraz w wagonach-kotłach (cysternach).

27. Żądanie nadawcy podstawienia wagonu niekrytego dla przesyłek drobnych, które z powodu swoich wymiarów nie mogą być załadowane do wagonu krytego (punkt 23), powinno być zamieszczone w liście przewozowym (art. 86 ust. 1 część I Taryfy).

Żądanie nadawcy podstawienia wagonu krytego dla przesyłek wagonowych, przewożonych w myśl punk. 23 w wagonach niekrytych, jak również żądanie otrzymania od kolei opon, powinno być zamieszczone w liście przewozowym. O ile nadawca sam takiego żądania w liście przewozowym nie zamieścił, powinna stacja nadawcza zażądać zamieszczenia go przed przyjęciem przesyłki do przewozu.

IV. Opony prywatnych właścicieli, przybory do ładowania, środki ochronne od ciepła i zimna.

28. Przy użyciu opon, dostarczonych przez wysyłającego, obowiązują przepisy następujące:
- a) opony winny być opatrzone trwałym i wyraźnym napisem, wskazującym nazwisko i adres właściciela (stację kolejową);
 - b) opony, służące do ochrony przesyłki i idące wraz z przesyłką, są od opłat przewozowych wolne. Za opony, zwracane przed upływem 90 dni od chwili przybycia przesyłki ze stacji odbiorczej lub ze stacji przeładunkowej na kolej o innej szerokości toru, do stacji nadawczej jako przesyłka zwyczajna, pobiera się opłatę w wysokości 50 gr od każdej opony;
 - c) ilość opon winna być wymieniona w liście przewozowym przez nadawcę. Na stacji przeznaczenia opony będą wydawane odbiorcy razem z ładunkiem;
 - d) przy zwrocie opon odbiorca winien sporządzić list przewozowy z podaniem adresu właściciela i żądać zastosowania opłaty przewozowej, wskazanej w ust. b), przedstawiając jednocześnie pierwotny list przewozowy do ostemplowania i składając kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli. Wyjątek stanowią opony przy przesyłkach komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, które, nie nadając się do okrycia wagonu normalnotorowego, na żądanie nadawcy wyrażone w liście przewozowym, powinny być przez stację przeładunkową zwracane do stacji nadawczej pod adresem pierwotnego nadawcy. Wówczas stacja przeładunkowa sporządza na zasadzie powyższego żądania odnośny list przewozowy, przekazując wszystkie przypadające należności do pobrania od odbiorcy opony, czyli nadawcy przesyłki pierwotnej. W braku żądania zastosowania opłaty, wskazanej w ust. b) lub zwrotu opon ze stacji przeładunkowej, lub też w razie, gdyby pierwotny list przewozowy nie był przedstawiony przy nadaniu opon do zwrotu, albo gdyby opony były wysyłane jako przesyłka pośpieszna, przewoźne pobiera się na zasadach ogólnych;
 - e) jeżeli okrycie przesyłki drobną oponą wysyłającego uniemożliwia doładowanie wagonu przez kolej, przewoźne za towar pobiera się jak za przesyłkę wagonową.

29. Przybory ładunkowe, dostarczone przez nadawcę, jak: nakrywki, rusztowania, zastawy, belki, stolki, łańcuchy, liny, powrozy, deski i t. p., jak również środki ochronne od ciepła lub zimna, jak: naczynia z lodem lub wodą gorącą, słoma, siano, wióry, maty, opony filcowe i t. p., przewożone są w ilości, nie przenoszącej 5% ogólnej wagi przesyłki—bezpłatnie.

Przybory ładunkowe i środki ochronne, przenoszące 5% ogólnej wagi przesyłki, uważać należy jako część przesyłki, za którą pobiera się przewoźne według tej samej taryfy, co i za przewożony towar.

Przybory i środki powyższe winny być wyszczególnione przez nadawcę w liście przewozowym i wydane odbiorcy na stacji przeznaczenia wraz z przesyłką.

Przy zwrocie przyborów ładunkowych i środków ochronnych—z wyjątkiem lodu, siana, słomy, trawy morskiej, wiórów, trocin i obrzynków papierowych—odbiorcy przysługuje prawo, w ciągu 90 dni po przybyciu przesyłki, żądania bezpłatnego ich przewozu w przesyłce zwyczajnej. W tym celu winien on sporządzić list przewozowy pod adresem pierwotnego nadawcy, zamieścić w nim żądanie bezpłatnego przewozu tych przyborów i przedstawić do ostemplowania pierwotny list przewozowy, składając kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli. W braku żądania bezpłatnego przewozu, oraz w razie gdyby pierwotny list przewozowy nie był przedstawiony lub gdyby przybory były nadawane jako przesyłka pośpieszna, przewoźne pobiera się na zasadach ogólnych.

30. Przy bezpłatnym zwrotnym przewozie przyborów ładunkowych oraz środków ochronnych, kolej nie ponosi odpowiedzialności za ich zagubienie, brak lub uszkodzenie, poza wypadkami, przewidzianymi w art. 95 Przepisów Przewozowych (część I Taryfy), jak również za opóźnienie terminu dostawy.

V. Opakowanie zwrotne.

31. Za przedmioty, stanowiące opakowanie przewiezionych towarów, jak: próżne beczki drewniane lub żelazne, skrzynie, pudła i paki drewniane, butle i gąsiorzy szklane lub gliniane, butle żelazne, stalowe lub miedziane, butelki, bidony, konwie i stągwie blaszane, worki i t. p., przy zwrocie ich w całej ilości sztuk lub częściami ze stacji przeznaczenia towaru na stację nadawczą jako przesyłki zwyczajne—przewoźne oblicza się przy przesyłkach drobnych według wagonowej klasy III-ej, a przy przesyłkach wagonowych—według klasy IV, pod warunkiem zachowania przepisów następujących:

- a) zwrot powinien nastąpić przed upływem 90 dni od chwili przybycia przesyłki na stację odbiorczą;
- b) przy wysyłaniu opakowania zwrotnego odbiorca pierwotnej przesyłki towaru powinien w liście przewozowym zaznaczyć żądanie zastosowania opłaty zniżonej i przedstawić jednocześnie pierwotny list przewozowy do ostemplowania i oznaczenia ilości zwracanych sztuk opakowania, składając nadto kopję tegoż listu dla kontroli.

W razie niespełnienia jednego z tych warunków, do przewozu tego rodzaju przedmiotów należy stosować taryfy normalne.

Opakowanie, zaopatrzone w trwałe cechy i adres właściciela, zwolnione jest od przestrzegania obu tych warunków.

32. Naczynia, służące do przewozu mleka (bidony, konwie i stągwie), próżne, używane, zaopatrzone w cechę właściciela i nadawane do przewozu jako przesyłki zwrotne zwyczajne lub pośpieszne, przewozi się bezpłatnie. Próżne naczynia, służące do przewozu piwa, ryb, owoców i innych towarów, przewożonych w wagonach specjalnych, jak: beczki, butelki, skrzynie, kadzie, kosze i t. p., przewozi się w wagonach specjalnych bezpłatnie.

33. W razie przewozu opakowania, wyszczególnionego w p. 31, oprócz opakowania zaopatrzonego w trwałe cechy i adres właściciela, w stanie próżnym pod ładunek, przewoźne oblicza się według taryfy normalnej z tem jednak, że, po dokonaniu następnie przewozu w tem opakowaniu ładunku na tę samą stację, nadawcy przysługuje prawo żądania zwrotu różnicy pomiędzy opłatą uiszczoną za przewóz próżnego opakowania, a należną według taryfy ulgowej, pod warunkiem okazania tak pierwotnego listu przewozowego na przewóz opakowania, jak i listu przewozowego, świadczącego o przewozie w tem opakowaniu ładunku, wraz ze złożeniem kopij tych listów dla kontroli.

VI. Dozorcy towarzyszący przesyłkom kolejowym.

34. Przesyłkom, wymagającym specjalnych zabiegów podczas przewozu, mogą, a w niektórych wypadkach obowiązani są, towarzyszyć osobni dozorczy, wyznaczeni przez nadawcę, w ilości nie więcej, jak jeden na każdy wagon. Przepisy przewozowe i Postanowienia taryfowe określają ładunki, przy których dozorczy są przewidziani.

O wyznaczeniu dozorczy nadawca powinien zamieścić w liście przewozowym odpowiednio oświadczenie, z wskazaniem imienia i nazwiska dozorczy oraz w razie życzenia numeru jego paszportu lub legitymacji. Na podstawie takiego oświadczenia stacja nadawcza sporządza dowód dla dozorczy na formularzu następującym:

Dowód dla dozorczy.

Okaziciel niniejszego
(imię i nazwisko) jest dozorcą przy przesyłce, przewożonej
 za listem przewozowym № z dnia 19 .. r. ze stacji
 do stacji
 Stempel stacji nadawczej.

Dnia 19 .. r.

Ekspedytor towarowy

(podpis)

35. Stosownie do życzenia nadawcy, wyrażonego w liście przewozowym, dozorczy mogą jechać bądź w wagonie, do którego załadowano przesyłkę, której towarzyszą, bądź też w innym wagonie. Za przejazd dozorczy w wagonie towarowym kolej pobiera należność w wysokości ceny biletu klasy III-ej za całą odległość przejazdu. Opłatę tę stacja wpisuje do listu przewozowego w rubryce „Opłaty dodatkowe”. Od opłaty tej zwolnieni są dozorczy, towarzyszący taborowi kolejowemu na własnych kołach i mieszczący się w tym taborze.

W razie zgody nadawcy przesyłki na zajęcie przez dozorcę miejsca w wagonie osobowym (przy przewozie przesyłki pociągiem mieszanym lub osobowym), powinien on zaznaczyć to w liście przewozowym i wykupić bilet tej klasy, którą pojedzie dozorca.

36. W razie przejazdu dozorczy — na życzenie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym — w wagonie, do którego załadowano przesyłkę, wagon taki nie może być doładowany przez kolej innymi towarami i uważany jest za oddany nadawcy do wyłącznego użytku. W zależności od tego przewoźne oblicza się według zasad taryfy wagonowej (punkt 12).

W razie przejazdu dozorczy w innym wagonie, wagon z przesyłką może być doładowany przez kolej innymi towarami i jeżeli to jest wagon kryty—powinien być on zamknięty i zaplombowany. Prawo dostępu do tak załadowanej przesyłki w drodze przysługuje dozorczy jedynie w obecności obsługi pociągowej lub stacyjnej i w tych wypadkach, kiedy zauważono uszkodzenie wagonu lub plomby. Wyjątek stanowią przesyłki zwierząt żywych i ryb, do których dostęp powinien być dozorczy umożliwiony na wszystkich stacjach z dłuższym postojem.

B. POSTANOWIENIA TARYFOWE SPECJALNE.

VII. Zwłoki.

37. Przewoźne za zwłoki w trumnie, ustawionej w skrzyni, oblicza się za 3.000 kg od trumny:

- a) przy przesyłkach pośpiesznych—według klasy przesyłek pośpiesznych;
- b) przy przesyłkach zwyczajnych — według klasy III.

Przy nadaniu za jednym listem przewozowym 2 lub więcej trumien przewoźne pobiera się za 5.000 kg, a przy załadowaniu do wagonu o ładowności poniżej 5.000 kg—za ładowność wagonu.

38. Przewoźne za zwłoki w skrzyniach, przesyłane przez urzędy policyjne, zakłady karne, szpitale i t. p. do prosektorjów, wyższych zakładów naukowych, lub przez te zakłady przesyłane dalej, oblicza się za wagę 1000 kg od każdej skrzyni:

- a) przy przesyłkach pośpiesznych—według klasy przesyłek pośpiesznych;
- b) przy przesyłkach zwyczajnych drobnych — według klasy I, wagonowych — według klasy III.

39. Przewoźne za popioły w urnach oblicza się za wagę rzeczywistą:

- a) przy przesyłkach pośpiesznych—według klasy przesyłek pośpiesznych;
- b) przy przesyłkach zwyczajnych drobnych—według klasy I, wagonowych—według klasy II.

VIII. Zwierzęta żywe.

A. Zwierzęta domowe i drób.

40. Za zwierzęta domowe, żywe, oraz drób, przewoźne oblicza się w wysokości i według zasad następujących:

(1) Przewoźne za przesyłki zwyczajne żywych zwierząt domowych oraz drobiu, załadowane do skrzyń, klatek, koszów, kojcy i t. p., oblicza się za łączną wagę rzeczywistą zwierząt i klatek: przy przesyłkach drobnych—według klasy I i wagonowych—według klasy III.

(2) Przy przesyłkach zwierząt pojedynczych luzem, t. j. bez opakowania, przewoźne oblicza się po 15 gr za każdą sztukę i każdy kilometr. Oprócz przewoźnego pobiera się opłatę stacyjną w wysokości 150 gr od każdej sztuki. Nadawca obowiązany jest dostarczyć urządzeń do odgrozdzenia zwierząt od reszty wagonu, którą kolej może doładować innymi przesyłkami.

(3) Przewoźne za przesyłki zwierząt domowych i drobiu żywego luzem, t. j. bez opakowania, nadawanych w przesyłkach wagonowych oblicza się po 50 gr od wagonu i kilometra. Oprócz przewoźnego pobiera się opłatę stacyjną w wysokości 500 gr od wagonu.

(4) Przy przesyłkach pośpiesznych zwierząt domowych i drobiu żywego, dokonywanych w pociągach towarowych przyspieszonych lub mieszanych, pobiera się opłaty podane wyżej w ust. (1), (2) i (3); przy przesyłkach zaś pośpiesznych, dokonywanych na żądanie nadawcy wyrażone w liście przewozowym w pociągach osobowych, opłaty powyższe pobiera się z podwyższeniem o 50%.

(5) Jako najwyższą normę załadowania do wagonu zwierząt ustala się normę 4 konie lub ich równoważnik. Równoważniki są następujące: 1 koń=1 sztuce bydła=2 sztukom cieląt=4 sztukom wszelkich innych zwierząt domowych.

(6) Przy zbiorowych wagonowych przesyłkach zwierząt domowych żywych różnych gatunków luzem, przewoźne za wagon oblicza się jak wyżej w ust. (3). Liczba zwierząt załadowanych do wagonu w przesyłce zbiorowej nie może przekraczać najwyższej normy załadowania koni, t. j. 4 sztuk koni lub ich równoważnika. Przesyłkom zbiorowym powinien towarzyszyć dozorca, jadący w jednym wagonie ze zwierzętami.

(7) Przy przewozie zwierząt żywych zezwala się przewieźć bezpłatnie w tymże wagonie następujące ilości paszy:

- a) dla koni oraz bydła rogatego rosnącego—po 50 kg siana, trawy lub słomy, oraz po 10 kg ziarna na sztukę, nie więcej jednak niż 300 kg siana i t. d. oraz 60 kg ziarna na wagon;
- b) dla cieląt, owiec i kóz po 10 kg siana, trawy lub słomy i po 3 kg ziarna na sztukę, nie więcej jednak niż 150 kg siana i t. d. oraz 60 kg ziarna na wagon;
- c) dla świń—po 5 kg ziarna, mąki lub otrąb na sztukę, nie więcej jednak niż 150 kg na wagon;
- d) dla drobiu—po 150 kg ziarna na wagon.

(8) Zbiorowe przesyłki zwierząt, drobiu i ptactwa domowego żywego, nadawane za jednym listem przewozowym, mogą być przyjmowane do przewozu tylko pod warunkiem załadowania drobiu i ptactwa domowego do klatek, kojców, koszy i t. p.; przewoźne za takie przesyłki oblicza się — oddzielnie za zwierzęta i oddzielnie za wagę drobiu i ptactwa domowego wraz z opakowaniem.

41. Łączny przewóz zwierząt domowych z rzeczami przemieszczenia, sprzętami domowymi, artykułami żywnościowymi lub towarami, odbywać się może za jednym listem przewozowym tylko pod warunkiem zażądania przez nadawcę wagonu do swego wyłącznego użytku i przy dozorczy, jadącym w tym samym wagonie. Przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą według klasy IV, najmniej jednak za ładowność wagonu.

B. Zwierzęta dzikie.

42. Przewoźne za przesyłki zwierząt dzikich dużych w klatkach i zwierzyńcach, jak również za zwierzęta dzikie drobne (sarny, zające, króliki i t. p.) oraz ptaki załadowane do klatek, przewoźne oblicza się: przy przesyłkach drobnych—według klasy I i wagonowych—według klasy III. Za zwierzęta te przewoźne luzem, t. j. bez opakowania przewoźne oblicza się po 60 gr od wagonu i kilometra, z doliczeniem opłaty stacyjnej w wysokości 500 gr od wagonu.

C. Ryby i raki żywe i zarybek w naczyniach z wodą.

43. Przesyłki ryb żywych i zarybku w wodzie przyjmuje się do przewozu w naczyniach cechowanych, zaopatrzonych w mocne ucha i w przykrycia, zabezpieczające od wycieku i wytryskiwania wody, których pojemność nie przekracza 350 litrów, a waga 350 kg.

44. Przesyłki te winny być naładowane przez nadawcę i wyladowane przez odbiorcę.

45. Przewóz przesyłek ryb żywych i zarybku w wodzie uskutecznia się pociągami towarowymi. Dla przewozu pociągami osobowymi wymagane jest przedwstępne porozumienie z koleją. Kolej zastrzega sobie prawo wagonów załadowanych rybami żywymi doładować innymi towarami, według swego uznania.

46. Przewoźne oblicza się za wagę brutto (naczyni i ryb).

47. Za ryby i raki żywe i świeże oraz za ryby żywe i zarybek w naczyniach z wodą, przewoźne przy przesyłkach pośpiesznych oblicza się według klas taryfowych, ustalonych dla przesyłek zwyczajnych. Przy przewozie przesyłki na żądanie nadawcy wyrażone w liście przewozowym pociągiem osobowym przewoźne oblicza się z podwyższeniem o 50%.

D. Dozercy zwierząt i zapasy paszy.

48. Warunki przejazdu dozorców określa rozdział VI.

49. Zapasy żywności, niezbędne do żywienia zwierząt w drodze, w ilości wskazanej wyżej w punkcie 40, przewozi się bezpłatnie w tym samym wagonie, w którym załadowane są zwierzęta.

IX. Przewóz mleka i jego przetworów.

50. Przewoźne za mleko wszelkie, śmietankę, serwatkę, twaróg oraz śmietaną, nadawane w przesyłkach zwyczajnych lub pośpiesznych, oblicza się; przy przesyłkach drobnych—według klasy I-ej i wagonowych—według klasy II-ej. Przy przewozie przesyłki na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągiem osobowym przewoźne oblicza się z podwyższeniem o 50%.

51. Przewóz mleka świeżego kolejami w przesyłkach pośpiesznych, niezależnie od ogólnego sposobu jego przewozu za kwitami bagażowymi i za listami przewozowymi, dokonywa się, po wyjednanii uprzednio zezwolenia odnośnej dyrekcji lub zarządu kolejowego, także za osobnymi biletami według klasy I-ej (Tabela opłat przewozowych, część IV Taryfy).

Kolej ma prawo wstrzymać przewóz mleka za biletami w każdej chwili, jeżeli tego wymagać będą względy ruchu, lub jeżeli nadawca, względnie odbiorca, nie zastosuje się do niniejszych przepisów.

52. Bilety na przewóz mleka składają się z trzech części: grzbietu, właściwego biletu i odcinka do biletu. Na biletach winny być wydrukowane kolejne numery, tudzież serje, oraz nazwy stacji nadawczych. Nazwę stacji przeznaczenia, ilość bań z mlekiem, wagę oraz wysokość pobranej opłaty przewozowej — wpisuje się odręcznie w przeznaczonych do tego miejscach. Przed wydaniem biletu wszystkie jego części należy ostemplować stemplem kalendarzowym (datownikiem). Po wypełnieniu rubryk, pierwsza część biletu (grzbiet) pozostaje na stacji nadania, drugą część (właściwy bilet) stacja nadawcza przymocowuje do jednego z naczyń, stanowiących daną przesyłkę, z którym to naczyniem część ta idzie do stacji przeznaczenia, trzecią zaś (odcinek) wydaje nadawcy na dowód przyjęcia mleka do przewozu. Tenże odcinek biletu służy również jako dowód do zgłaszania roszczeń do kolei z tytułu tego rodzaju przewozów. Obciążanie przesyłek mleka zaliczeniami jest niedozwolone.

53. Naczynia do przewozu mleka powinny być zaopatrzone w przylutowane do nich tabliczki metalowe z wskazaniem wagi naczynia próżnego, wagi naczynia z mlekiem, nazwy stacji nadawczej i przeznaczenia, oraz firmy lub nazwiska nadawcy i odbiorcy. Zamiast firmy lub nazwiska odbiorcy mleka, na tabliczkach można oznaczać jakąkolwiek liczbę lub literę; w tym razie nadawca składa stacji nadania deklarację, komu ma być wydawane mleko na stacji przeznaczenia, a stacja nadania niezwłocznie przesyła taką deklarację do stacji przeznaczenia.

54. Rozmiar, forma oraz rodzaj naczyń do mleka mogą być dowolne. Waga każdej napełnionej mlekiem bani nie powinna przekraczać 55 kg. Dla ułatwienia orjentowania się przy zwrocie próżnych i wydawaniu pełnych bań na stacjach przeznaczenia, banie wraz z pokrywkami winny być w górnej części pomalowane (kosztem właścicieli) na wskazaną przez dyrekcję barwę.

55. Wagę naczyń próżnych, tudzież wagę naczyń z mlekiem, napełnionych do całkowitej ich pojemności, określa stacja nadawcza przed rozpoczęciem zamierzonych przewozów. W tym celu, jak również dla kontroli prawidłowości, przewidzianych w punkcie 53 i 54 tabliczek i zabarwień, nadawcy obowiązani są zgłaszać swe naczynia uprzednio próżne, a następnie napełnione mlekiem do pełnej pojemności, na stacje, z których zamierzają mleko wysyłać.

56. Przesyłki mleka, nadawane do przewozu za biletami w naczyniach, odpowiadających wymaganiom punkt. 53, 54 i 55, kolej przyjmuje bez ważenia, zastrzegając sobie jednak prawo dokonywania sprawdzania wagi stosownie do art. 58 Przepisów przewozowych (część I Taryfy).

57. Naładowywanie i wyładowywanie przesyłek mleka uskutecznia nadawca, względnie odbiorca. Mleko powinno być dostarczane na stację nadawczą nie później, niż na godzinę przed odejściem odnośnego pociągu. Stacja ma prawo odmówić wysyłki mleka, dostarczonego później.

58. W razie wysyłania mleka z przystanków, otwartych tylko dla ruchu osobowego, formalności, przewidziane w punkcie 55, załatwia najbliższa od danego przystanku stacja taryfowa.

59. Stacja przeznaczenia wydaje przesyłki mleka odbiorcy, wskazanemu przez nadawcę, lub też osobie, uprawnionej przez odbiorcę, za pokwitowaniem. Okazywania odcinka biletu, wydawanego nadawcy (punkt 52), nie wymaga się. Jednocześnie odbiorcy wydaje się dowód na prawo bezpłatnego powrotnego przewozu do stacji nadania próżnych bań w ilości otrzymanych pełnych.

O przybyciu przesyłek mleka stacja przeznaczenia zawiadamia odbiorcę w sposób przez niego wskazany i na jego koszt tylko wówczas, gdy tego żądał piśmiennie.

60. Próżne naczynia przewozi się do stacyj nadawczych bezpłatnie bez formowania dowodów, lecz tylko za okazaniem przez wysyłającego, otrzymanego stosownie do punktu 59, dowodu. Przyjmowanie ich odbywa się podobnie jak pełnych bań (punkt 57), wydawanie — za pokwitowaniem.

61. Do przewozu za biletami z zastosowaniem niniejszych przepisów dozwala się przyjmować oprócz mleka, także śmietankę świeżą oraz śmietanę, jednakże w specjalnie przeznaczonych do tego baniach, przyczem koleje odpowiadają za brak tych produktów nie według ich wartości rzeczywistej, lecz tylko do wysokości ceny mleka zwyczajnego.

62. Brak lub uszkodzenie pełnej lub próżnej bani należy zgłosić stacji przy odbiorze przesyłki. Późniejsze reklamacje uwzględniane nie będą.

X. Środki strzelnicze i rozsadzające.

63. Przewoźne za przedmioty, wyszczególnione w rozdz. Ia, grupa II i w rozdz. Ib, grupa II załącznika B do Przepisów przewozowych (część I Taryfy), oprócz prochu strzelniczego i naboju do ręcznej broni palnej, oblicza się przy przesyłkach drobnych (zwyczajnych lub pośpiesznych) za podwójną zaokrągloną wagę przesyłki, najmniej jednak za 3.000 kg od listu przewozowego, według odnośnej klasy taryfy. Przy przesyłkach prochu strzelniczego i naboju do ręcznej broni palnej, przewoźne oblicza się za podwójną zaokrągloną wagę przesyłki, najmniej za 100 kg.

64. Załadowanie i wyładowanie środków strzelniczych i rozsadzających jest obowiązkiem nadawcy, względnie odbiorcy.

XI. Ciecze żrące i trujące.

65. Za przesyłki drobne (zwyczajne lub pośpieszne) kwasu siarkowego, kwasu saletrowego (azotowego) i mieszanek z nich, kwasu solnego i octowego, ługów gryzących, amonjaku płynnego oraz płynnych związków arsenikowych w naczyniach szklanych lub glinianych, umieszczonych w koszach o wadze przewyższającej 75 kg w jednej sztuce, przewoźne oblicza się według taryf obowiązujących, najmniej jednak za 1000 kg od listu przewozowego; w pozostałych zaś przypadkach za rzeczywistą wagę przesyłki.

XII. Towary lekkie i przestrzenne.

66. Niżej wymienione przedmioty, które w stosunku do wagi swojej zajmują dużo miejsca w wagonie, zaliczone są do towarów lekkich i przestrzennych, za które przy przesyłkach drobnych (zwyczajnych lub pośpiesznych) przewoźne oblicza się według klas odnośnych, podwyższonych o 50%.

Do towarów tych należą:

bawełna naturalna i sztuczna, nieprasowane;

beczki *) drewniane próżne;
beczki *) (kufy) żelazne, próżne;
chmiel nieprasowany;
choinki ścięte;
dekoracje teatralne;
figury z gipsu;
gąsiorzy (balony, butle) szklane, próżne *);
gonty;
kadzie aluminiowe;
kadzie drewniane, próżne;
kapelusze niezłożone do skrzyń;
klatki *);
kolebki dla dzieci;
konwie blaszane;
kora drzewa korkowego;
kosze *) próżne;
kufry próżne;
kwiaty sztuczne i żywe cięte,
lampki elektryczne (żarówki);
lustra w ramach;
maszyny rolnicze następujące: siewniki do ziarna i nawozów, wialnie, sortowniki (tryjery), żniwiarki,
elewatory do słomy i siana;
meble drewniane gięte i plecione, nierozebrane;
meble koszykarskie;
modele z gipsu;
obrazy w ramach;
obręcze drewniane;
odpadki bawełny nieprasowane;
odpadki z przędzalni nieprasowane;
opłki korkowe;
paki pospolite drewniane *), próżne, nieulożone jedna w drugą;
pierzę;
pilśni;
półki drewniane;
przetaki;
ptaki wypchane;
puch;
pudła drewniane *) i kartonowe, próżne, nieulożone jedno w drugie;
ramy okienne oszklone i nieoszlone;
siano nieprasowane;
sita;
sitowie;
skrzynie drewniane *), próżne, nieulożone jedna w drugą;
słoma nieprasowana;
środki przewozowe dla dróg kołowych i wodnych, jak: wozy, powozy, sanie, samochody, rowery,
motocykle, łodzie, statki i przyrządy pływacze, nierozebrane, próżne;
stojaki drewniane;
trawy suche nieprasowane;
trumny drewniane, próżne, nieulożone jedna w drugą;

*) Podwyższenie przewoznego o 50% nie dotyczy przedmiotów lekkich i przestrzennych, używanych, próżnych, stanowiących opakowanie zwrotne, mianowicie: beczek drewnianych i żelaznych, gąsiorów (balonów, butli) szklanych, klatek, koszy, pak, pudeł i skrzyń drewnianych, przewożonych na zasadach, podanych w rozdz. V (p. p. 31 -- 33) nin. Postan. tariff.

trzcina;
wanny blaszane, nieulożone jedna w druga;
wata;
wełna naturalna, czesana i sztuczna, nieprasowane;
węgiel drzewny;
wióry korkowe;
wózki dziecinne;
wyroby koszykarskie;
wyroby z korka;
zrzyny korkowe;
zwierzęta wypchane.

XIII. Kruszcze szlachetne i kosztowności.

67. A. Srebro, złoto i platynę, monety i pieniądze metalowe i papierowe, papiery wartościowe, dokumenty, kamienie drogocenne, perły prawdziwe oraz wyroby złote, srebrne i platynowe przewozi się wyłącznie jako przesyłki pośpieszne i tylko pociągami osobowymi. Przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 1000 kg według klasy przesyłek pośpiesznych, podwyższonej o 100%.

B. Następujące cenne przedmioty: kosztowne tkaniny z czystego jedwabiu, aksamit i tiul jedwabne (oprócz gazy jedwabnej młynarskiej), dywany kosztowne (np. dywany wschodnie oryginalne, gobeliny i t. p.), futra kosztowne w skórkach, błonach lub gotowe, mianowicie: bobry, foki, gronostaje, karakuły, kuny, lisy srebrzyste i niebieskie, łasice kanadyjskie, skunksy, sobole, szenszyle i wydry, pióra strusie i marabucie, rajery i olejek różany — przewozi się wyłącznie jako przesyłki pośpieszne według klasy przesyłek pośpiesznych, podwyższonej o 50%. Za przewóz tych kosztowności na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągami osobowymi, przewoźne to podwyższa się o 50%.

XIV. Przedmioty długości ponad 4 m.

68. Za przedmioty długości ponad 4 m w tej liczbie także furgony, łodzie, samoloty, balony, nadawane jako przesyłki drobne (zwyczajne lub pośpieszne), przewoźne oblicza się według odnośnych klas taryfy za wagę rzeczywistą przesyłki — bez uwzględnienia, w stosunku do przedmiotów przestrzennych, sposobu obliczania przewoźnego według punkt. 65 — nie mniej jednak niż za 1500 kg od każdego zajętego wagonu.

69. Nadawca może takie wagony doładować innymi towarami, nadając je za oddzielnymi listami przewozowymi i opłacając za nie przewoźne na zasadach ogólnych, afe z zamieszczeniem w liście przewozowym zgody na przewóz tych towarów w wagonie niekrytym.

Jeżeli przesyłka taka załadowana została do jednego wagonu, ale według uznania kolei konieczne jest wstawienie wagonu ochronnego, to za wagon taki pobiera się dodatkowo po 10 gr od wagonu i kilometra, przyczem kolei przysługuje prawo załadowania wagonu ochronnego innymi przesyłkami.

70. Za przedmioty długości ponad 4 m, nadawane jako przesyłki wagonowe, przewoźne oblicza się według odnośnych klas taryfy za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 3000 kg od każdego zajętego wagonu.

Jeżeli według uznania kolei konieczne jest wstawienie, oprócz wagonów załadowanych, także wagonów ochronnych, to niezależnie od przewoźnego, przypadającego za każdy załadowany wagon, pobiera się opłatę po 10 gr od każdego wagonu ochronnego i kilometra, przyczem kolei przysługuje prawo załadowania wagonów ochronnych innymi przesyłkami.

71. Załadowanie przez nadawcę wagonów ochronnych innymi towarami zezwala się pod warunkiem, iż towary te będą nadawane za oddzielnym listem przewozowym i adresowane do odbiorcy ładunku głównego; przewoźne za towary załadowane oblicza się według odnośnych klas taryfy, nie może być jednak mniejsze, niż wynosi opłata dodatkowa za wagon ochronny.

XV. Towary załadowane do wozów meblowych, furgonów cyrkowych i t. p.

72. Za wozy meblowe, furgony teatrów wędrownych, cyrków, panoram i t. p., załadowane meblami, przyborami lub towarami, przewoźne oblicza się za łączną wagę wozu i towaru według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych, ustanowionej dla naładowanego towaru. W furgonach teatrów, panoram i cyrków wędrownych zezwala się przewóz przyborów, dekoracyj i t. p. do wagi 1000 kg z obliczeniem przewoźnego za łączną wagę furgonu i tych przedmiotów według klasy, ustalonej na przewóz furgonu. Przewóz powyższych przedmiotów, niemieszczących się na jednym wagonie, jest niedozwolony.

XVI. Tabor kolejowy.

73. Przewoźne za wagony i parowozy kolei wąskotorowych, biegnące na własnych kołach, oblicza się według odnośnej klasy, za rzeczywistą ich wagę. Za wagony i parowozy takie, załadowane na wagony niekryte, przewoźne oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych.

74. Dozorcy przy wagonach lub parowozach, biegnących na własnych kołach, o ile zajmują miejsca w tychże wagonach lub parowozach, przewożeni są bezpłatnie.

XVII. Okazy towarów i zwierząt przewożone na wystawy lub z wystaw.

75. Przy przewozie przedmiotów i zwierząt, przeznaczonych na wystawy lub targi — wystawy (jarmarki — wystawy) o charakterze użyteczności publicznej, mają zastosowanie poniżej przytoczone ulgi, przyznawane przez dyrekcje kolejowe na skutek uprzednich starań komitetu wystawowego.

A. Warunki:

- a) Wystawy, obejmujące okazy tylko jednej firmy, nie są uważane za wystawy o charakterze użyteczności publicznej.
- b) Przy przewozie na wystawę winien nadawca, przy określaniu zawartości przesyłki w liście przewozowym, zamieścić uwagę, że jest to towar przeznaczony na wystawę.
- c) Do powrotnego przewozu towary winny być nadane w ciągu 4-ch tygodni po zamknięciu wystawy na tę stację, z której dany towar był pierwotnie wysłany. Przytem winien nadawca dołączyć pierwotny list przewozowy, kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli, oraz zaświadczenie komitetu wystawowego, że zwracane przedmioty były wystawione i nie zostały ani sprzedane, ani wylosowane.
- d) Przewóz zwrotny całej przesyłki lub jej części winien być dokonany pod adresem nadawcy, wymienionego w pierwotnym liście przewozowym i w jednej przesyłce. Zwrot w kilku przesyłkach nie jest dozwolony. Pierwotny list przewozowy powinien być przy nadaniu towaru do przewozu zwrotnego ostemplowany i opatrzony w odpowiednią adnotację.

W liście przewozowym na zwrotną przesyłkę nadawca winien żądać zastosowania ulgi, według niniejszego punk. 75 Postan. taryf.

Przy obliczaniu odszkodowania za towary wystawowe w drodze powrotnej przyjmuje się za podstawę zwyczajną wartość handlową towaru, bez uwzględnienia specjalnych cech danego okazu.

B. Obliczanie przewoźnego:

- a) Przewoźne za towary, przewożone na wystawy, oblicza się w pełnej wysokości według taryf obowiązujących.
- b) Przewóz powrotny z wystawy dokonywa się bezpłatnie na tym samym szlaku, na którym skuteczniony był przewóz pierwotny na wystawę. Bezpłatny przewóz powrotny towarów dokonywa się tylko w przesyłkach zwyczajnych, zaś zwierząt domowych żywych i drobiu również w przesyłkach pośpiesznych, o ile przewóz okazów na wystawę dokonany był jako przesyłka pośpieszna.
- c) Jeżeli do powrotnego przewozu przedmiotów wystawowych użyte są wozy meblowe, to za przewóz pobiera się takie opłaty, jakie wypadną za przewóz próżnych wagonów meblowych, przyjmując średnią wagę wozu 3.000 kg.
- d) W razie bezpłatnego zwrotu, za wszystkie czynności dodatkowe (ważenie, naładowanie etc.), pobiera się opłaty według taryfy.

XVIII. Towary przewożone zsysem.

76. Przewóz zsysem zboża, roślin strączkowych łuskanych, otrąb, słodu, nasion oleistych i pastewnych oraz mieszanki zbożowej pastewnej, dokonywa się tylko w komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych i według wyboru kolei albo w specjalnie urządzonych wagonach zsysemowych, albo w zwykłych krytych wagonach towarowych, do których nadawca winien dostarczyć zastaw, potrzebnych do zasłonięcia drzwi wagonowych. Zabezpieczenie od rozsypania załadowanego towaru obowiązuje nadawcę.

77. Cały ładunek każdego wagonu winien być adresowany do jednego odbiorcy i do jednej stacji przeznaczenia. Do jednego wagonu może być załadowany zsysem towar tylko jednego rodzaju, oprócz wymienionej wyżej mieszanki zbożowej pastewnej.

78. Nadawca obowiązany jest w liście przewozowym oznaczyć, iż przesyłka nadana jest zsysem.

79. Przewożne oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych. Co do przewozu zastaw do zasłonięcia drzwi wagonowych, patrz punkt 29 Postanowień taryfowych.

80. Jeżeli kolej dokonywa wyładowania i workowania na żądanie uprawnionego do rozporządzenia przesyłką albo czynności te wypełnia po upływie terminu wyładowania, pobiera się koszty zakupu worków lub też, o ile kolej dostarczy na ten cel swoich worków, opłatę dzierżawną, która wynosi po 3 gr za sztukę i każdą dobę w pierwszych 10-ciu dniach, a po upływie tego terminu—po 5 gr za sztukę i każdą następną dobę.

Oprócz narosłego postojowego i należności za wyładowanie według Wykazu opłat dodatkowych, pobiera również kolej należności za zaworkowanie w wysokości 2 gr za każde zaczące 100 kg.

Należności za wyładowanie, zaworkowanie, jak również zwrot kosztów za zakupione worki względnie opłatę dzierżawną za worki, należą się kolei także w tym wypadku, jeżeli kolej wyładuje przesyłkę zsysem z powodu przeszkód w przewozie, powstałych nie z winy kolei, o ile zawiadomiony o przeszkodzie nadawca nie dał zarządzenia w terminie określonym w art. 74 Przepisów przewozowych (część I Taryfy). Oprócz tego pobiera się narosłe postojowe i składowe.

Przesyłki zaworkowane przez odbiorcę mogą być złożone do magazynów kolejowych tylko na zasadzie oddzielnej umowy.

XIX. Towary przewożone luzem.

81. Przewożne za towary przewożone luzem t. j. bez opakowania, bez wskazania ilości sztuk i bez należytego cechowania i numerowania każdej sztuki, oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych (punk. 12, 13 i 14 nin. Postan. taryf.).

XX. Towary przewożone w wagonach specjalnych.

82. Przewożne za towary, przewożone w wagonach-kościach (cysternach), oblicza się:

a) Za gazy:

Za wagę rzeczywistą załadowanego towaru, najmniej jednak za 3.000 kg, według odpowiedniej klasy taryfy;

b) Za ciecze (płyny):

Za wagę rzeczywistą załadowanego towaru, najmniej jednak za 5.000 kg, według odpowiedniej klasy taryfy.

Przy przewozie w wagonach o ładowności mniejszej niż 5.000 kg przewożne oblicza się za ładowność wagonu.

83. Za przesyłki, załadowane do innych wagonów specjalnych, jak wagony-chłodnie, wagony do przewozu piwa, mleka, owoców, mięsa, ryb i t. p., przewożne oblicza się według odnośnych klas taryfy, za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 5.000 kg. Przy przewozie w wagonach o ładowności mniejszej niż 5.000 kg przewożne oblicza się za ładowność wagonu.

XXI. Przewóz wagonów prywatnych właścicieli.

84. Wagony prywatnych właścicieli są to wagony przydzielone na podstawie osobnej umowy do taboru pewnej kolei i stanowiące własność firm prywatnych albo przez te firmy odnajęte do wyłącznego użytku na czas dłuższy od osoby trzeciej lub od kolei.

Wagony takie muszą być zaopatrzone w cechę kolei, do której taboru są włączone, w oznaczenie ich rodzaju, w numer, w firmę prywatnego właściciela i w nazwę stacji macierzystej.

85. Przewóz towarów w wagonach prywatnych właścicieli dokonywa się na tych samych zasadach, co i przewóz towarów w wagonach własnych kolei.

86. Kolej nie odpowiada za specjalne techniczne urządzenia wagonów prywatnych właścicieli, ani za brak lub uszkodzenie towaru, powstałe wskutek niedokładności w takim urządzeniu. Załadowania i wyładowania towarów z wagonów prywatnych właścicieli dokonywa nadawca, względnie odbiorca, ponosząc całkowitą odpowiedzialność za sposób dokonania tych czynności oraz za zachowanie niezbędnych warunków bezpieczeństwa.

87. Próżne wagony prywatnych właścicieli przewozi się za cedułami przewozowymi.

88. Prawo zarządzania wagonem prywatnym służy wyłącznie właścicielowi, wskazanemu na wagonie, zapomocą pisemnego zlecenia. Osoba trzecia, pragnąca nadać do przewozu wagon prywatny w stanie ładownym lub próżnym, obowiązana jest złożyć stacji nadania równocześnie z listem przewozowym pisemne zaświadczenie właściciela o zgodzie jego co do danego przewozu. Przez czas trwania tego przewozu zawieszają się prawa właściciela zarządzania wagonem. Natomiast nadawca jest uprawniony do dawania dodatkowych zleceń (art. 73 Przepisów przewozowych, Część I niniejszej Taryfy).

Zaświadczenie właściciela nie jest wymagane w tych wypadkach, kiedy odbiorca wagonu, wysłanego przez właściciela w stanie próżnym, nadaje go w stanie załadowanym na tej samej stacji, na którą przybył wagon próżny. Odbiorca przesyłki, która przybyła w wagonie prywatnego właściciela, może rozporządzać wagonem tylko pod warunkiem okazania wyżej wymienionego zaświadczenia.

89. Kolej jest uprawniona opróżnić wagony prywatne—w braku odmiennego zlecenia właściciela—zwracać automatycznie na stację macierzystą, sporządzając cdułę przewozową. Tak samo postępuje kolej w tych wypadkach, kiedy wagon prywatny próżny, przybyły pod naładunek, nie będzie w ciągu 8 dni załadowany—o ile w tym terminie nie nadejdzie odmiennego zlecenia właściciela. Nie dotyczy to jednak wagonów, stojących na bocznicach prywatnych.

90. Za przewóz próżnych wagonów prywatnych właścicieli i zaliczonych do taboru jednej z kolei polskich, opłaty się nie pobiera w obrocie pomiędzy stacją macierzystą, a stacją wyładunku lub naładunku. Za inne przewozy próżnych wagonów pobiera się opłatę po 3 gr od wagonu i kilometra.

U W A G A. Wagony próżne prywatnych właścicieli, załadowane zwrotnym opakowaniem lub przyborami ochronnymi od zimna lub ciepła, uważać należy pod względem opłaty za wagony próżne.

91. Za przetrzymanie wagonu prywatnego próżnego lub ładownego na torach stacyjnych pobiera się opłaty za zajęcie torów, wskazane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

92. Za szkodę, powstałą wskutek przekroczenia terminu dostawy wagonu próżnego, kolej nie odpowiada. W razie przekroczenia terminu dostawy przesyłek, przewożonych w wagonach prywatnych właścicieli, odpowiedzialność kolei nie zwiększa się z tytułu opóźnionego zwrotu wagonu.

Bieg terminu dostawy wstrzymuje się przez czas przerwy w przewozie, spowodowanej koniecznością naprawy albo rewizji wagonu.

W razie konieczności przeładowania wagonu specjalnego, kolej winna zwrócić się po niezbędne wskazówki do nadawcy. Jeżeli nadawca nie udzieli żadnych wskazówek, albo gdy zwłoka jest połączona z groźnymi następstwami, kolej ma prawo dokonać przeładowania na koszt i odpowiedzialność nadawcy.

93. Za uszkodzenie lub zaginięcie wagonu prywatnego oraz za zaginięcie części składowych wagonu, kolej odpowiada wyłącznie na podstawie warunków umowy o zaliczeniu wagonu do taboru danej kolei.

94. Terminy, przewidziane w art. 90 i 91 Przepisów przewozowych (część I Taryfy), nie mają zastosowania do wagonów prywatnych.

XXII. Pociągi nadzwyczajne.

95. Zamawianie pociągów nadzwyczajnych i określanie warunków przewozu w nich, następuje w drodze każdorazowej umowy z dyrekcjami lub odnośnymi zarządami kolejowymi. Przewożne za towary, przewożone pociągiem zamówionym, oblicza się na podstawie taryf obowiązujących, nie mniej jednak niż za 50.000 kg.

XXIII. Opłaty miejscowe za przewozy w obrębie tej samej stacji taryfowej.

96. Za przewozy w obrębie tej samej stacji taryfowej kolej pobiera opłaty następujące:

A. Przewoźne stacyjne.

1) Opłatę niniejszą pobiera się w tych wypadkach, gdy kolej podejmuje się przewieźć towary, których załadowanie i wyładowanie następuje w obrębie jednej i tej samej stacji taryfowej. Odnośne opłaty wskazane są niżej w wykazie opłat miejscowych.

2) Wrazie kilkakrotnych zleceń osoby uprawnionej, opłatą tę pobiera się osobno za każdy przewóz.

3) Odprawa odbywa się na podstawie listu przewozowego, przy czym przewóz większej ilości przesyłek tego samego nadawcy, skierowanych do tego samego odbiorcy, może być dokonany za jednym listem przewozowym.

4) Oprócz niniejszej opłaty pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłatę za podstawienie wagonu lub opłatę bocznicową.

5) Przepisy taryfowe o terminach załadowania i wyładowania oraz obliczenia postojowego mają zastosowanie na zasadach ogólnych.

B. Opłata za przestawienie.

1) Jeżeli kolej podejmuje się przestawienia już podstawionych pod załadowanie względnie wyładowanie wagonów próżnych lub załadowanych albo też wagonów, które całkowicie lub częściowo wyładowano lub załadowano, z jednego miejsca na drugie w obrębie tej samej stacji taryfowej, pobiera się opłatę za przestawienie wówczas, jeżeli przestawienie to poprzedził lub po nim ma nastąpić przewóz na podstawie listu przewozowego. Opłata ta wskazana jest w wykazie opłat miejscowych.

2) Oprócz opłaty za przestawienie, pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłatę bocznicową lub opłatę za podstawienie.

3) Termin załadowania i wyładowania nie ulega przerwie z powodu omawianego przestawienia.

C. Opłata za podstawienie.

1) Jeżeli kolej na żądanie odbiorcy podstawia wagony do wyładowania na inny tor, niż ten, który przez kolej został przeznaczony do tego celu, albo na specjalne miejsce tego stale wyznaczonego toru wyładunkowego, albo do placów składowych lub tym podobnych urządzeń, lub też naodwrot kolej odwozi ze wspomnianych wyżej punktów wagony załadowane, pobiera się za taki przewóz opłatę, wskazaną niżej w wykazie opłat miejscowych, o ile w umowach nie są przewidziane inne opłaty. Najemcy placów składowych od kolei uiszczają powyższą opłatę za podstawienie w wysokości połowicznej.

2) Oprócz opłaty za podstawienie, pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłaty, wskazane pod A, B, i E.

D. Opłata za przewóz powrotny.

Jeżeli wagony, podstawione pod naładunek na punkty omówione pod C, albo na bocznicę, z powodu niezaladowania muszą być zwrócone w stanie próżnym, pobiera się, oprócz postojowego i niezależnie od utraty kaucji za zamówienie wagonu, opłatę, wskazaną niżej w wykazie opłat miejscowych, o ile w umowach nie są przewidziane inne opłaty.

E. Opłaty bocznicowe.

1) Opłaty za podstawienie wagonów na bocznicę kolei wąskotorowych i punkty przeładunkowe kolei normalnotorowych do załadowania lub wyładowania pobiera się stosownie do zawartych umów z osobami korzystającymi z tych bocznic i z zarządami kolei normalnotorowych.

2) Oprócz opłaty bocznicowej, pobiera się w odpowiednich wypadkach także przewoźne stacyjne, opłatę za przestawienie, za podstawienie i za przewóz powrotny, o ile umowy bocznicowe nie zawierają odmiennych postanowień.

WYKAZ OPŁAT MIEJSCOWYCH.

O P Ł A T A	G r o s z y z a w a g o n			
	A. Wszystkie towary z wyjątkiem towarów wymienionych w rubr. B.		B. Węgiel wszelki, brykiety, miał, szlam, żużel (lesz) i popiół, węglowe, koks i miał koksowy, torf, brykiety, proszek i ściółka, torfowe	
	do 5 t ładowności	ponad 5 t ładowności	do 5 t ładowności	ponad 5 t ładowności
A. Przewoźne stacyjne	300	400	250	300
B. Opłata za przestawienie	200	250	150	200
C. Opłata za podstawienie	100	100	100	100
D. Opłata za przewóz powrotny	200	200	200	200

XXIV. Przewóz linjami kolejowymi, stosującymi warunki specjalne.

97. Na niżej wymienionych liniach kolei wąskotorowych opłaty przewozowe, podane w części IV niniejszej taryfy, pobiera się z podwyższeniem:

o 25%:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej: na linii Miechów—Działoszyce, z wyjątkiem odcinka Miechów Wąski—Miechów Miasto,

o 50%:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej: na linii Nałęczów—Opole z odgałęzieniem Karczmiska—Rybaki,
- II. W obrębie Dyrekcji kolejowej wileńskiej: na linii Orańczyce—Prużany,

o 100%:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej: na linii Sochaczew—Wyszogród—Piaski.

98. Przy przesyłkach wagonowych ziemi przeznaczonej do budowy mostu żelaznego na rzece Drwęcy i przewożonej na odległościach do 1 km. kolei wąskotorowej Sierpc-Lubicz, przewoźne w okresie czasu od 1 maja 1925 r. do 1 października 1925 r. pobiera się po 350 gr od wagonu 5-tonnowego pod warunkiem jednak dokonywania przez Starostwo Pomorskie najmniej sześciu obrotów pociągowych w czasie ośmiogodzinnego dnia pracy. Przy mniejszej ilości obrotów pociągowych opłaty pobiera się według taryfy.

W Y K A Z O P Ł A T D O D A T K O W Y C H.

1. Ceny druków urzędowych i opłaty za ich stemplowanie lub wypełnianie.

(Art. 55, 56, 62, 65 i 73 „Przep. przewoz.”).

	Groszy
a) Za formularze listów przewozowych:	
1) za listy przewozowe wewnętrzne, za sztukę wraz z wtórnikiem	6
2) za listy przewozowe międzynarodowe, za sztukę wraz z wtórnikiem	10
U W A G A. Każdy list przewozowy oraz arkusze dodatkowe do listu przewozowego podlegają opłacie stemplowej w wysokości, ustalonej przez Ministerstwo Skarbu.	
b) za formularze na zlecenia dodatkowe, oświadczenia nadawcy i tym podobne druki, za sztukę	5
c) za ostemplowanie kontrolne formularzy listów przewozowych, drukowanych do własnego użytku przez organizacje lub firmy postronne — od każdych 100 sztuk	20
d) za wypełnienie, na żądanie nadawcy, listu przewozowego oraz jego wtórnika — od sztuki .	5

2. Opłaty za ważenie (wagowe).

(Art. 56, 58 i 77 „Przep. przewoz.”).

Za ważenie na wadze:

a) magazynowej — za każde 100 kg lub ich część	6
b) wozowej (pomostowej) — od wozu	50
c) wagonowej — od wagonu ładownego lub próżnego, mieszczącego się na wadze wagonowej	100
d) wagonowej — od wagonu, wymagającego dwukrotnego ważenia	150
e) wagonowej — od wagonów, załadowanych przedmiotami długimi, nie mieszczącymi się na jednym wagonie, opłatę za ważenie pobiera się za każdy wagon osobno po.	75

3. Opłaty za liczenie sztuk.

(Art. 56, 58 i 77 „Przep. przewoz.”).

Za ustalenie lub sprawdzenie, na żądanie nadawcy lub odbiorcy, ilości sztuk — za każde rozpoczęte 10 sztuk	4
---	---

4. Opłaty za zaopatrzenie przesyłki w napis stacji przeznaczenia, cechę lub numer.

(Art. 62 „Przep. przewoz.”).

Za zaopatrzenie przesyłki (w zastępstwie nadawcy) w napis stacji przeznaczenia, cechę lub numer, pobiera się od każdej sztuki przesyłki.	10
--	----

5. Opłaty za załadowanie, wyładowanie lub przeładowanie.

(Art. 59 i 76 „Przep. przewoz.” i dz. II i IV „Postan. tariff.”).

a) Za załadowanie, wyładowanie lub przeładowanie przesyłek, oraz za dokonanie tychże czynności przez kolej w przypadkach, kiedy one obowiązują nadawcę lub odbiorcę, kolej pobiera za każde rozpoczęte 100 kg:	
za załadowanie	5
za wyładowanie	4
za przeładowanie w drodze lub przy przejściu z kolei lub na kolej o innej szerokości toru	9
nie mniej jednak niż zwrot kosztów rzeczywistych;	

Groszy

- b) za wypożyczone przez kolej, na życzenie nadawcy, względnie odbiorcy, przyrządy, służące do załadowania, wyładowania lub zabezpieczenia przesyłki, pobiera się:
 - 1) za zastawy do drzwi wagonowych, za koryta do przeładowania zboża zsysem, za kłonicie żelazne lub pomosty przenośne, za zapory i zagrody przy przewozie zwierząt żywych — od sztuki. 80
 - 2) za deski, belki, łańcuchy i t. p. — od sztuki 30
 - c) za dokonane przez kolej na życzenie nadawcy, względnie odbiorcy, wyładowanie przesyłki z wozów (podwód), lub załadowanie jej na wozy (podwozy) pobiera się opłaty, wskazane w ust. a).
- UWAGA. Opłatę za przeładowanie przesyłek z normalnotorowej kolei państwowej na kolej wąskotorową Przeworsk — Dynów i odwrotnie pobiera się w wysokości 7 gr za każde rozpoczęte 100 kg, nie mniej jednak, niż zwrot kosztów rzeczywistych.

6. Opłaty za przechowanie przesyłek (składowe i placowe).

(Art. 63, 64, 65, 73, 80 i 81 „Przep. przewoz.” i dz. II „Postan. taryf.”).

- a) Za przechowanie przesyłek na rampach, placach składowych i t. p. — za każde rozpoczęte 100 kg. i każdą rozpoczętą dobę po upływie terminu wolnego od składowego 3
- b) za przechowanie przesyłek w składach krytych zamykanych:
 - 1) za pierwsze rozpoczęte 24 godziny i 100 kg. 5
 - 2) za drugie „ 24 „ i 100 „ 9
 - 3) za trzecie i każde następne 24 „ i 100 „ 15
- c) za przetrzymanie zwierząt żywych — stosownie do punktu 15 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych.

UWAGA. Przy zabieraniu przesyłek częściami, opłatę za przechowanie pobiera się za całkowitą wagę przesyłki i za cały czas jej przechowania, a w wypadkach kiedy przesyłka składa się z kilku wagonów, opłatę tę pobiera się za każdy wagon osobno. Nie dotyczy to jednak przesyłek, przybywających z zagranicy, a przechowywanych w składach kolejowo-celnych.

Termin wolny od składowego i placowego stanowi dla przesyłek załadowywanych i wyładowywanych przez kolej — 24 godziny, które na stacji nadania liczy się od chwili rozpoczęcia przyjmowania przesyłki, a na stacji przeznaczenia — od chwili zawiadomienia odbiorcy o przybyciu przesyłki. Przy przesyłkach zaś załadowywanych i wyładowywanych przez nadawcę, względnie odbiorcę, i złożonych przez nich na rampach, placach lub w krytych składach stacyjnych, składowe lub placowe pobiera się od chwili złożenia przesyłki na skład, bez terminu wolnego od składowego.

7. Opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) i zajęcie torów.

(Art. 46, 59, 63, 65, 73, 74, 80 i 81 „Przep. przewoz.” i dz. II „Postan. taryf.”).

A) Postojowe.

I. Termin wolny od postojowego dla przesyłek, załadowywanych przez nadawcę lub wyładowywanych przez odbiorcę, stanowi:

- a) dla przesyłek zwierząt żywych 2 godziny służbowe,
- b) dla wszystkich pozostałych przesyłek w wagonach:
 - o ładowności poniżej 10000 kg 4 godziny służbowe,
 - o ładowności 10000 i więcej kg 8 godzin służbowych,
 licząc od chwili podstawienia wagonu do naładowania, względnie od chwili zawiadomienia odbiorcy o przybyciu przesyłki (Art. 63 i 80 Przep. przewoz.).

II. Opłaty za przetrzymanie wagonów, w tej liczbie i specjalnych, o ładowności poniżej 10000 kg pobiera się:

- a) za każdą rozpoczętą godzinę pierwszej doby po upływie terminu wolnego od postojowego i jeden wagon 25

	Groszy
b) za rozpoczętą drugą dobę i jeden wagon	600
c) za rozpoczętą trzecią i każdą następną dobę i jeden wagon	900

Za przetrzymanie wagonów o ładowności 10.000 kg i więcej pobiera się powyższe opłaty w wysokości podwójnej.

U W R G A: Odnosne terminy załadowania i wyładowania przesyłek oraz wysokość postojowego stosować należy także do wagonów (oprócz wagonów prywatnych właścicieli), przetrzymanych na bocznicach (torach prywatnych).

B. Zajęcie torów.

Za wagony prywatnych właścicieli (cysterny, chłodnie, wagony piwne, mięsne i t. p.), próżne lub ładowne, zajmujące tory stacyjne, pobiera się opłatę za każdą rozpoczętą dobę i jeden wagon w wysokości:

a) za przetrzymanie wagonów na stacji macierzystej ponad 5 dób	20
b) za przetrzymanie wagonów na stacjach, oprócz macierzystej, ponad 1 dobę	30
c) za przetrzymanie wagonów zagranicznych ponad 3 doby	60

8. Opłaty za wynajem opon.

(Art. 65 i 66 „Przep. przewoz.” i dz. III i IV „Postan. tariff.”).

a) Za wynajem opon bez względu na ilość ich użytą do okrycia jednego wagonu pobiera się od każdego wagonu	300
b) w komunikacji bezpośredniej pomiędzy kolejami o rozmaitej szerokości torów, opłatę powyższą oblicza się za każdą kolej oddzielnie i w wysokości obowiązującej na tych kolejach;	
c) opłaty za wynajem opon należy uiszczać nawet wówczas, gdy nadawca nie żądał dostarczenia opon, a jednak w myśl przepisów przewozowych lub celnych, kolej była zmuszona do nakrycia towarów;	
d) jeżeli nadawca nie użyje zamówionych opon, lub jeżeli odbiorca zwróci je dopiero po upływie terminu, przepisanego do wyładowania przesyłki, pobiera się za każdą oponę i za każdy dzień przetrzymania	100

9. Opłaty za dodatkowe zlecenia nadawcy.

(Art. 73, 74 i 81 „Przep. przewoz.”).

a) Za wykonanie zleceń dodatkowych nadawcy pobiera się, oprócz należnego przewoźnego, opłat dodatkowych oraz zwrotu kosztów własnych kolei, od każdego zlecenia	60
U W R G A: Za zlecenie zatrzymania przesyłki w drodze lub skierowania jej na inną stację niż stacja pierwotna, nowa stacja przeznaczenia pobiera ponadto za każde 100 kg	6
b) za przysyłanie zleceń nadawcy drogą pocztową lub telegraficzną, jak również za powiadomienie go o zaszłych przeszkodach w przewozie lub wydaniu przesyłki, pobiera się opłatę według taryfy pocztowej, względnie telegraficznej.	

10. Opłaty za wydatki w gotowiźnie.

(Art. 68 „Przep. przewoz.”).

Od sumy wydatków, opłaconych przez kolej w gotowiźnie (z wyjątkami przewidzianymi w ust. 3 art. 68 Przep. przewoz.), kolej pobiera 2%, najmniej jednak od listu przewozowego. 50

11. Opłaty za zawiadomienie odbiorcy o przybyciu przesyłki lub nadawcy o jej odebraniu.

(Art. 76 i 79 „Przep. przewoz.”).

a) Za zawiadomienie odbiorcy kolej pobiera zwrot kosztów własnych, poczynionych na wysłanie zawiadomienia pocztą, telegrafem lub przez posłańca. Za zawiadomienie telefoniczne pobiera się	20
b) za zawiadomienie nadawcy, na życzenie jego, o odbiorze przesyłki na stacji przeznaczenia, pobiera się, oprócz zwrotu kosztów powiadomienia, od przesyłki	30

12. Opłaty za uskutecznienie sprzedaży przesyłek nieodebranych.

(Art. 81 „Przep. przewoz.”)

	Groszy
Od sumy sprzedażnej pobiera się 10 ⁰ /o, najmniej od przesyłki	100
Opłata za uskutecznienie sprzedaży przesyłek nie może jednak przekraczać od jednej przesyłki sumy	2000

13. Opłaty za dokonanie formalności celnych.

(Art. 65 „Przep. przewoz.”)

Szczegółowe wykazy opłat za czynności celne podane są w „Taksie komisowego, pobieranego przez agencje celne P. K. P. za załatwianie formalności celnych” oraz w „Taksie opłat za roboty fizyczne”.

14. Opłaty za dezynfekcje i oczyszczanie wagonów.

(Art. 50 i 80 „Przep. przewoz.”)

a) Za dezynfekcję wagonu pobiera się.	250
b) za oczyszczenie wagonu przez kolej z pozostałości wyładowanego towaru	50
c) za oczyszczenie wagonu z nawozu po przewozie zwierząt żywych	50
d) za wymycie wagonu	100
e) za nałożenie do wagonu jego części składowych	50

lecz nie mniej niż zwrot kosztów rzeczywistych za dokonanie powyższych czynności.

W komunikacji bezpośredniej pomiędzy kolejami o rozmaitej szerokości torów opłaty za dezynfekcje i oczyszczanie wagonów pobiera się za każdą kolej oddzielnie.

15. Opłaty za przetrzymanie zwierząt na stacji.

(Art. 52 „Przep. przewoz.”)

a) Za przetrzymanie na terenach stacyjnych zwierząt, niezaladowanych do klatek i niezabranych przez odbiorcę, pobiera się za każdą rozpoczętą godzinę po upływie terminu odbioru:	
1) za konie, muły, osły oraz za bydło rогate duże — od sztuki	8
2) za bydło drobne, trzodę chlewną i psy — od sztuki	4
3) za ptactwo — od sztuki	1
b) za przetrzymanie niewyladowanych zwierząt w wagonach pobiera się opłaty, przewidziane w p. 7 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych;	
c) za przechowanie na terenach stacyjnych zwierząt, niezabranych przez odbiorcę, a zaladowanych do klatek, pobiera się opłaty, przewidziane w p. 6 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych.	

16. Opłaty za korzystanie z urządzeń do pojenia zwierząt.

(Art. 50 „Przep. przewoz.”)

a) Za korzystanie z urządzeń do pojenia zwierząt lub za dostarczenie wody do pojenia pobiera się:	
1) od koni, mułów, osłów i bydła rогatego dużego oraz zwierząt dzikich — od sztuki	2
2) od innych zwierząt za wagon	20
b) w razie dokonywania pojenia przez pracowników, dostarczonych przez kolej, pobiera się ponadto zwrot kosztów robocizny.	

CZĘŚĆ III.

Nomenklatura i klasyfikacja towarów.

Do klasy I-ej należą wszelkie zwyczajne przesyłki drobne.

Do klasy II-ej należą wszelkie zwyczajne przesyłki wagonowe towarów, niewymienionych w niniejszej Nomenklaturze ani też w Postanowieniach taryfowych (część II nin. taryfy).

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Akzol (rozczyn do przesykania podkładów)	III	Cegły gliniane i piaskowe, niepolewane:	
Alabaster nie w wyrobach	V	1) w opakowaniu	IV
Aluny: amonowy, chromowy, naturalny krystaliczny, potasowy i sodowy	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	VI
Amonjak	III	Cegły gliniane i piaskowe, polewane:	
Antracyt	IV	1) w opakowaniu	III
Arki stalowe i żelazne	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Asfalt wszelki nie w wyrobach	IV	Cegły wapienne:	
Azbest surowy, mielony i we włóknach oraz resztki wyrobów azbestowych w okuchach, odłamach i t. p.	IV	1) w opakowaniu	IV
Azotniak chorzowski i jaworzniański*)	V	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Balony lotnicze, rozebrane	III	Celuloza (drzewnik).	IV
Bambus	III	Cement nie w wyrobach	IV
Baraki składane, rozebrane	IV	Chleb	III
Beczki stalowe i żelazne, próżne	III	Chloran potasu	III
Belki stalowe i żelazne, nitowane i nienitowane	III	Chlorek cynku, magnezu lub wapna	III
Beton nie w wyrobach	IV	Choinki ścięte	IV
Bibułka w arkuszach i rolach bez opakowania lub owinięta w papier, rogoże, albo ujęta w deszczulki i zciągnięta sznurem, drutem lub obręczami	III	Chróst	VI
Błacha stalowa i żelazna oraz blacha pokryta cyną, cynkiem lub ołowiem	III	Dachówki azbestowo-cementowe:	
Bloki kamienne	V	1) w opakowaniu	III
Boraks (boran sodowy)	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Braha	V	Dachówki gliniane i piaskowe, niepolewane:	
Brykiety torfowe	VI	1) w opakowaniu	IV
Brykiety węglowe	IV	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Brykiety z trocin	IV	Dachówki gliniane i piaskowe, polewane:	
Brzezka	IV	1) w opakowaniu	III
Buraki cukrowe i pastewne	V	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Butelki i butle (balony, gąsiory) szklane, próżne, w koszach lub bez koszy	IV	Dachówki wapienne:	
Cegły betonowe, cementowe, ogniotrwałe, szamotowe, żelazo-betonowe i żuźlowe:		1) w opakowaniu	IV
1) w opakowaniu	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Deski fornierowe sklepane (dychty) lub niesklepane z drzew pochodzenia europejskiego	IV
		Deski klawjaturowe i rezonansowe	III
		Dolomit palony	V
		Domy składane, rozebrane	IV
		Drabiny na kołach	IV

*) Do każdej przesyłki wagonowej azotniaku chorzowskiego i jaworzniańskiego mogą być dołączone przez uładawcę dwa specjalne ubrania i dwoje okularów ochronnych, jako przedmioty niezbędne przy wyladowywaniu przesyłki, za które pobiera się opłatę przewozową według tej samej taryfy, co i za azotniak.

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Dreny betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:		Dziegieć	IV
1) w opakowaniu	III	Dźwigary mostowe stalowe i żelazne . .	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p. . .	IV	Elektrody węglowe	III
Dreny (saczki) gliniane i piaskowe, niepolewane:		Faszyna	VI
1) w opakowaniu	IV	Fosforyty	VI
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p. . .	V	Furgony rozebrane	III
Drezyny	III	Furgony teatrów, panoram i cyrków wędrownych, próżne	IV
Drożdże wszelkie suche i płynne	III	Fusy olejne	V
Drób bity	III	Gałęzie	VI
Drób i ptactwo domowe żywe w skrzyniach, klatkach, kojcach, koszach i t. p.	III	Garbowiny (wylugowana kora drzewna i odpadki innych środków garbarskich)	V
Drut wszelki, oprócz izolowanego oraz galwanicznie pokrytego miedzią lub niklem	III	Gaz ziemny	IV
Drzewka owocowe i leśne	IV	Gazy wszelkie, oprócz kwasu węglowego i gazu ziemnego	III
Drzewo celulozowe, papierówka (okrągłaki okorowane, nie dłuższe nad 2,5 m) . .	VI	Glejtą ołowiana	III
Drzewo garbarskie	III	Gips surowy (kamień gipsowy), w tej liczbie gips surowy mielony	VI
Drzewo heblowane i fugowane	IV	Gips palony	V
Drzewo kopalniane (kopalniaki): stemple górnicze, fele, okorki i kapy (okrągłaki okorowane, o średnicy w końcu cieńszym do 20 cm)	VI	Glina ogniotrwała palona lub mielona . .	V
Drzewo opałowe w okrągłakach, oprócz okrągłaków dębowych nie dłuższe nad 1,5 m (o średnicy w końcu grubszym do 14 cm) oraz drzewo opałowe wszelkich gatunków drzew w szczapach (nie dłuższych nad 1,5 m)	VI	Glina porcelanowa i fajansowa biała . .	IV
Drzewo łupane: klepki i dna beczkowe, gonty i dranice, obręcze, deszczułki żaluzjowe	IV	Glina surowa zwyczajna i ogniotrwała . .	VI
Drzewo obrobione z drzew pochodzenia europejskiego: piłowane (tarte), ciosane, strugane i t. p. jak: bale, belki, brusy, deski, dyle, kantówki, krawędziaki, łaty, murlaty, plansony, timbry i t. p. . . .	V	Gliny farbiarskie surowe, palone i mielone (farby ziemne), niezaprawione olejem	IV
Drzewo osikowe do wyrobu zapalek . .	VI	Gnoj	VI
Drzewo użytkowe cienkie (o średnicy w końcu grubszym do 14 cm) nieobrobione z drzew pochodzenia europejskiego: w korze lub bez kory, w okrągłakach, szczapach, żerdziach, drągach i tykach (dłuższe nad 1,5 m)	V	Grafit	IV
Drzewo użytkowe grube (o średnicy w końcu grubszym powyżej 14 cm) nieobrobione, z drzew pochodzenia europejskiego: w korze lub bez kory, w kłodach, dłużycach, okrągłakach, kłocach oraz w szczapach (dłuższych nad 1,5 m) .	V	Gudron	IV
Dwusiarczan potasu	III	Hematyt	IV
Dwusiarczan lub dwusiarczek sodu . . .	III	Hubka drzewna	VI
Dwuwęglan sodu (bikarbonat)	III	Igliwie	VI
		Izolatory fajansowe, porcelanowe i szklane:	
		1) w opakowaniu	III
		2) bez opakowania lub związane w paczki albo luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
		Jarzyny, warzywa i włośzczyzna, świeże, suszone, solone i marynowane, w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach, jak: fasola zielona i groch zielony w strączkach, kapusta, marchew ogrodowa, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, cebula, pietruszka, sałata, szparagi, kalafjory, kalarepa, dynie, szpinak, szczaw i t. p.	III
		Kadzie stalowe i żelazne, próżne	III
		Kafle fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Kafle gliniane wszelkie:		Kości surowe	V
1) w opakowaniu	III	Kotły parowe, stalowe i żelazne	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Kreda nie w wyrobach	V
Kainit (sól potasowa) katuski i stebnicki	VI	Kreozot	III
Kaloszki gumowe stare podarte, przeznaczone do przetopienia	III	Krew świeża i suszona	IV
Kał ropny	III	Krzewy jagodowe	IV
Kamienie i minerały wszelkie, oprócz osobno wymienionych:		Ksylolit	IV
1) surowe, łupane, kruszone, nieobrobione	VI	Kukurydza	IV
2) zgruba obrobione — ciosane i piłowane, jak: płyty, bloki i kostki	V	Kwas azotowy (saletrowy)	III
3) obrobione, szlifowane i polerowane oraz minerały mielone i szlamowane, jak również kamienie młyńskie zwykłe i sztuczne	IV	Kwas karbolowy czarny, kwas solny, i kwas węglowy zgęszczony.	IV
Kamień budowlany sztuczny	IV	Kwas siarkowy (siarczany), kwas siarkowy oraz kwas siarkowy odpadkowy	V
Kamień winny (winian potasu lub wapnia)	III	Len międzony oraz czesany (włókna lniane)	III
Kaolina	III	Len niemiędzony (słoma lniana)	IV
Karawany ze zwłokami	III	Liście drzewne	VI
Karawany próżne	IV	Lód	VI
Karbid (węgiel wapnia)	III	Łodzie, statki i przyrządy pływacze, rozebrane	III
Karbolineum	III	Łojek (talk albo słońniec)	IV
Karpina (pniaki i korzenie)	VI	Łózka żelazne pospolite	III
Kasze wszelkie, oprócz kasz w specjalnym opakowaniu	III	Łub	VI
Kiełki słodowe	III	Ług celulozowy i mydlany	IV
Kiesony stalowe i żelazne	III	Ług, oprócz celulozowego i mydlanego	III
Kiszki zwierzęce wszelkie	III	Łupek dachowy	IV
Klinkier:		Łupek palony	V
1) w opakowaniu	III	Łyko	VI
2) bez opakowania lub luźno przekładany słomą, sianem i t. p.	V	Magnezja	III
Kokile hutnicze	III	Magnezyt palony.	V
Koks wszelki, oprócz miału koksowego	IV	Makuchy (wytłoczyny z nasion oleistych) prasowane i mielone	IV
Kompost	VI	Marchew pastewna	IV
Konopie międzone oraz czesane (włókna konopne).	III	Masa do czyszczenia gazu	IV
Konopie niemiędzone (słoma konopna)	IV	Masa drzewna i słomiana	IV
Konstrukcje budowlane ciężkie stalowe i żelazne.	III	Masa kamienna i szamotowa	V
Koperwas żelazny (siarczan żelaza), miedziany i cynkowy.	III	Masa korkowa	III
Kopyta zwierząt domowych	IV	Masa porcelanowa	IV
Kora drzewa korkowego	III	Mazut.	IV
Kora dębowa, świerkowa, wierzbowo i inne kory, służące do garbowania.	IV	Mąka kostna	IV
Kora drzewna, oprócz kory drzewa korkowego i kory służącej do garbowania.	VI	Mąka rogowa (rogi mielone)	IV
Korzenie cykorii surowe i suszone	IV	Mąka zbożowa, kukurydzowa i ziemniaczana	III
Korzenie ryżowe.	III	Meble drewniane gięte	III
Kostki brukowe drewniane, w tej liczbie nasycane przetworami chemicznymi.	V	Mech	VI
Kostki brukowe kamienne	V	Melasa	IV
Kości palone (węgiel kostny, spodjum) i odtłuszczone, całe i mielone	IV	Miał węglowy i koksowy.	V
		Mieszanki pastewne melasowane wszelkie	IV
		Mięso: świeże, mrożone, solone, suszone i marynowane, oprócz konserw mięsnych w puszkach hermetycznych, w tej liczbie nóżki cielęce i wieprzowe, ozory, mózdzki, wetróbki, cynadry, płuca, flaki i t. p. oraz trzewia zwierzęce, kiszki, żołądki, serca, pęcherze, ścięgna i t. p., świeże.	III
		Miotły	IV

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Motocykle rozebrane	III	i ścignięte sznurem, drutem lub obręczami	III
Mydło naftenowe	IV	Parowozy — patrz „Tabor kolejowy“	I
Naczynia fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III	Paski drzewne do form hutniczych	V
Naczynia gliniane i kamienne:		Patoka buraczana	III
1) w opakowaniu	III	Paździerz lniane i konopne	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Pęcherze wszelkie	III
Naftalin surowy	III	Piasek, oprócz kwarcowego	VI
Narzędzia ogrodnicze, rolnicze i rzemieślnicze drewniane	III	Piasek kwarcowy	IV
Nasiona wszelkie	III	Piwo w beczkach i butelkach	III
Obrzynki ziemniaczane	V	Plewy	IV
Obrzynki gumowe do 4 cm szerokości, przeznaczone do przetopienia	III	Płyty asfaltowe	III
Obrzynki i skrawki tkanin nowych (o szerokości do 4 cm).	III	Płyty betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:	
Obrzynki skór do 4 cm szerokości, niezdatne do bezpośredniego użytku	III	1) w opakowaniu	III
Ocet wszelki w beczkach	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Odpadki bawełny	III	Płyty fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III
Odpadki gorzelnicze	V	Płyty gliniane wszelkie:	
Odpadki i oddzierki skórzane oraz wióry rogowe i kościane	V	1) w opakowaniu	III
Odpadki z fabrykacji krochmalu	V	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Odpadki z fabrykacji kwasu siarkowego (bisulfat) i superfosfatu (fluorek sodu i krzem-fluorek).	IV	Płyty kamienne	V
Odpadki z przędzalni (wyczeski wełniane i bawełniane, końce przędzy, nici darte, zmiotki)	III	Płyty torfowe izolacyjne	IV
Odpadki z rafinerii naftowych	IV	Podkłady kolejowe drewniane oraz sleepry, w tej liczbie nasycone przetworami chemicznymi	V
Odpadki z wytopiania rud	VI	Podsulitki (plecionka drucziana ze wstawkami z gliny palonej)	IV
Oleje: smołowy, kreozotowy albo terowy, antracenowy, prasowy, oraz oleje: gazowe, pędne i opałowe (o ciężarze gatunkowym — powyżej 0,835 przy 15° C), mianowicie: olej gazowy, motorowy, błękitny, solarowy i mieszanka opałowa	III	Polewa garncarska	III
Omnibusy rozebrane	III	Pomeks	IV
Orzechy kamienne	III	Pomosty wagowe kolejowe	III
Orzeszki bukowe	III	Popiół drzewny	IV
Osad z substancji roślinnych oleistych	V	Popiół metalowy	VI
Otręby	IV	Popiół węglowy	VI
Pak	IV	Posadzki drewniane w taflach i klepkach, fryzy i listwy	IV
Pakuły	IV	Potaż	III
Pancerze okrętowe stalowe i żelazne	III	Powozy rozebrane	III
Papier stary, w tej liczbie gazety stare, makulatura, skrawki i obrzynki papierowe i tekturowe oraz odpadki z piapiersni	IV	Produkty destylacji smoły węglowej, jak: benzol, toluol, ksylol, solwentnafta, naftalin oczyszczony, antracen i fenol (kwas karbolowy oczyszczony)	III
Papier w arkuszach i rolach oraz papier pakowy, bez opakowania lub owinięte w papier, rogożę albo ujęte w deszczuki		Proszek do prania	III
		Proszek torfowy	VI
		Przepalki pirytowe (prażonka pirytowa).	VI
		Przetaki z włosia	III
		Przesła stalowe i żelazne	III
		Przybory kolejowe i tramwajowe, oprócz szyn, oraz części zapasowe taboru kolejowego i tramwajowego	III
		Przyrządy lotnicze, balony i samoloty, rozebrane	III
		Przyrządy pływacze, łodzie i statki, rozebrane	III

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Pszczoly w ulach	III	Sączki (dreny) gliniane i piaszkowe niepolewane:	
Ptactwo domowe żywe w skrzyniach, klatkach, kojcach, koszach i t. p.	III	1) w opakowaniu	IV
Ptaki dzikie żywe w klatkach	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Pudrety	VI	Siano	V
Raki, oprócz raków w konserwach	III	Siarczan amonu i siarczan potasu	V
Ramy okienne drewniane wszelkie	III	Siarczan glinu	III
Rogi mielone (mąka rogowa)	IV	Siarczek węgla	III
Rogi zwierząt domowych	IV	Sierść końska i bydłęca oraz szczeć świńska z rzeźni, nieoczyszczone	IV
Ropa naftowa (olej skalny, nafta surowa), ropa odbenzynowana	III	Sita z włosia	III
Ropał	III	Skóry stare z obuwia, niezdatne do bezpośredniego użytku	III
Rośliny garbarskie	III	Skóry surowe z włosiem, niewyprawione, suche, mokre i solone	III
Rośliny strączkowe, jak: bób, fasola, groch, soczewica i t. p.	III	Słodowiny	IV
Rowery rozebrane	III	Słoma, oprócz ryżowej i „panama”	V
Rudy, oprócz rud złota, srebra, platyny, cynku, ołowiu, miedzi, siarki i żelaza	III	Słoma ryżowa i słoma „panama”	III
Rudy żelaza, cynku, miedzi, ołowiu i siarki	VI	Słomka drzewna do wyrobu zapalek i rolet	V
Rumowisko budowlane (gruz)	VI	Słód	III
Rury asfaltowe	III	Słupy telefoniczne i telegraficzne drewniane, w tej liczbie nasyrane przetworami chemicznymi	V
Rury betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:		Smola drzewna	IV
1) w opakowaniu	III	Smola stearynowa	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Smola węglowa surowa i preparowana	IV
Rury gliniane i piaszkowe, niepolewane:		Smola z gazu wodnego	IV
1) w opakowaniu	IV	Smoly naftowe (o ciężarze gatunkowym powyżej 0,965 przy 15°C), mianowicie: gudron, mazut, asfalt naftowy, koks naftowy i odpadki z rafinerji	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V	Soda zwykła krystaliczna, amonjalkalna i kaustyczna	III
Rury gliniane i piaszkowe polewane:		Sole amonjalkalne, sole amonowe (salmjak albo chlorek amonu, węglan amonu, azotan amonu), sole chromowe (dwuchromian potasu i t. p.)	III
1) w opakowaniu	III	Sole azotowe	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Sole potasowe wysokoprocentowe: alzacka, stassfurcka i inne	IV
Rusztowania budowlane rozebrane, używane, oraz klamry, kadzie do gaszenia wapna, sita, narzędzia rzemieślnicze i inne przybory, służące do budowy, używane	IV	Sól angielska	III
Ryby (oprócz śledzi) żywe, świeże, mrożone, przekładane lodem lub przesypane solą, jak również solone, wędzone, suszone lub marynowane, oprócz konserw rybnych w słojach i puszkach hermetycznych oraz zarybku	III	Sól glauberska i sól gorzka (magnezjowa)	IV
Ryż	III	Sól kamienna bydłęca i fabryczna (do celów przemysłowych)	V
Sadzonki drzew owocowych i leśnych	IV	Sól kuchenna, oprócz soli stołowej w paczkach i soli do celów przemysłowych (fabrycznej i bydłowej)	IV
Saletra chilijska i norweska, naturalne	IV	Sól morska oraz sole kąpielowe	V
Saletra chilijska sztuczna (chorzowska)	V	Sól potasowa (kainit) kałuska i stebnicka	VI
Saletra, oprócz norweskiej i chilijskiej naturalnej i sztucznej (chorzowskiej)	III	Sitowie	VI
Samochody rozebrane	III	Spirytus drzewny (metylowy, aceton)	III
Samoloty (aeroplany, hydroplany) i przyrządy lotnicze, rozebrane	III	Sprzęty domowe (urządzenia mieszkań) używane, jak: meble, pościel, naczynia, książki, obrazy i t. p.	IV
Sanie rozebrane	III		

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Sprzęty szkolne, sklepowe i kuchenne drewniane (jak: ławki, stoły, stolki, tablice, półki, szafy i t. p.)	III	Tran rybi-surowy, nieoczyszczony	III
Stal handlowa, uniwersalna, arkuszowa i profilowa	III	Trawa morska i inne rośliny, służące do celów tapicerskich i szczotkarskich	III
Stal surowa i stal w blokach walcowanych, lanych lub kutych	IV	Trawy pastewne i inne trawy suche i świeże, oprócz leczniczych, farbiarskich, garbarskich, trawy morskiej i innych roślin, służących do celów tapicerskich i szczotkarskich	V
Stopy żelazne (ferromangon, ferrosilicium, ferroaluminium, ferrochrom, ferrowolfram, ferromolibden, ferrofosfor i t. p.)	IV	Trociny drzewne	VI
Suchary z chleba	III	Trzaski drzewne	VI
Sulfat	III	Trzcina	VI
Superfosfat	V	Wagoniki kolejek przenośnych	III
Surofosfat	V	Wagony—patrz „Tabor kolejowy“	—
Syropy kartoflane	III	Wały stalowe i żelazne	III
Szczepy drzew owocowych i leśnych	IV	Wapień borakowy	IV
Szkło mielone	IV	Wapień palony	V
Szkło tłuczone: w kawałkach, skorupach i okruchach	V	Wapień surowy	VI
Szkło w taflach i arkuszach oraz szkło jagrowe	III	Wapno defekacyjne z cukrowni	VI
Szkło wodne (krzemian sodu lub potasu)	III	Wapno do nawożenia	VI
Szlaka z wytapiania rud	VI	Wapno hydrauliczne	IV
Szlaka walcowa (zendra)	VI	Wapno, oprócz hydraulicznego, szarego, do nawożenia i defekacyjnego z cukrowni	VI
Szlam do nawożenia	VI	Wapno szare, (proszek drzewny albo octan wapnia)	III
Szlam węglowy mokry	V	Warzywa świeże, suszone, solone i marynowane w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach	III
Szmaty	IV	Wata papierowa (lignina) bez opakowania lub owinięta w papier, rogożę, albo ujęta w deszczułki i ściągnięta sznurem, drutem lub obrczami	III
Szmelc — patrz „Złom“	—	Włna drzewna (słoma drzewna)	V
Szyny kolejowe, kopaliniane i tramwajowe	IV	Węgiel drzewny	IV
Szyszki	VI	Węgiel kamienny i brunatny	IV
Ściółka leśna	VI	Węgiel kostny (kości palona, spodjum)	IV
Ściółka torfowa	VI	Węgiel wywarowy z melasy	IV
Śledzie marynowane i wędzone	III	Węglan sodowy kwaśny	III
Śledzie świeże, mrożone i solone	IV	Węglan wapnia	III
Śnieg	VI	Węgiel wapnia (karbid)	III
Środki dezynfekcyjne, oprócz kwasu karbolowego nieoczyszczonego	III	Wiklina nieokorowana	VI
Tabor kolejowy na własnych kołach, próżny	IV	Wiklina okorowana	IV
Tabor kolejowy i tramwajowy, załadowany na wagony niekryte	III	Wióry drzewne	VI
Taczki	IV	Włoszczyzna świeża, suszona, solona, marynowana w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach	III
Tafile gliniane wszelkie:		Woda amonjakalna	III
1) w opakowaniu	III	Woda gazowa	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, słaniem i t. p.	IV	Woda zwykła i morska	VI
Tektura dachowa i ścienna (papa) smołowcowana lub asfaltowana	III	Wodorosiareczek sodu i wapnia	III
Tektura w arkuszach i rolach oraz tektura falista, bez opakowania lub owinięta w papier, rogożę albo ujęta w deszczułki i ściągnięta sznurem, drutem lub obrczami	III	Wody mineralne krajowe (Ciechocińska, Czerniewicka, Dewajtis, Krościeńska, Krynicka, Morszyńska, Ostromecka, Szczawnicka i Wysowska) w butelkach zaopatrzonych w odnośne etykiety	IV
Toczydła naturalne i sztuczne, tarcze szmerglowe i osetki	IV	Wozy meblowe próżne	IV
Torf i brykiety torfowe	VI	Wozy pospolite drewniane, niemalowane	IV
Tłuczeń (szaber, szuter)	VI		

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Wozy rozebrane	III	Wytłoki kartoflane (ziemniaczane)	V
Wózki ciężarowe ręczne	IV	Wywar piwny	IV
Wyroby betonowe, cementowe, fajansowe, gliniane, porcelanowe i szamotowe, tłuczone: w kawałkach, skorupach i okrucach	V	Zaprawa szamotowa	V
Wyroby koszykarskie, meble koszykarskie oraz wyroby plecione z łąbu, łyka, wikliny, trzciny i sitowia, oprócz koszy podróżnych okutych	III	Zendra (szlaka walcowa)	VI
Wyroby bednarskie, ciesielskie, kołodziejskie, stolarskie i tokarskie, oprócz mebli	III	Zbiorniki stalowe i żelazne, próżne	III
Wyroby wapienne:		Zboże w ziarnie, jak: gryka (tańtarka), jęczmień, owies, proso, pszenica, żyto i t. p.	III
1) w opakowaniu	IV	Ziemia alunowa	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V	Ziemia okrzemkowa	IV
Wyroby z alabastru, gipsu i kredy, bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III	Ziemia wszelka, oprócz alunowej, farbiarskiej i okrzemkowej	VI
Wyroby z betonu, cementu i żelazo-betonu:		Ziemie farbiarskie surowe	IV
1) w opakowaniu	III	Ziemie farbiarskie palone i mielone (farby ziemne) niezaprawione olejem	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Ziemniaki:	
Wyroby z asfaltu	III	1) suszone (płatki ziemniaczane)	III
Wyroby z drzewa, mianowicie: balje, beczki, kadzie, kubły, niecki, stągwie, wiadra, drabiny, drzwi, futryny, oddzwia, ramy okienne nieoszlone, ule, duhy, dyszle, dzwona kołowe, hołoble, kieszcze chomontowe, koła, osie, szprychy, skrzynie, pudła i paki pospolite do pakowania towarów, trumny drewniane niemalowane i t. p.	III	2) świeże	V
Wyroby z kamieni, oprócz osobno wymienionych:		Złom cynku, ołowiu, miedzi i mosiądzu (odłamy, okrucy, obrzynki, wióry, opiłki i inne odpadki tych metali)	III
1) w opakowaniu	III	Złom żelaza, stali i blachy, drut kolczasty stary, przerdzewiały oraz części przedmiotów żelaznych i stalowych niezdatne do naprawy i użytku bezpośredniego (żelastwo, szmelc) i nadane do przewozu z zaznaczeniem w liście przewozowym: „do przetopienia”	V
2) bez opakowania	IV	Zrazy do szczepienia	IV
Wyroby z korka	III	Zrzyny, wióry i opiłki korkowe	IV
Wyroby ze słomy, oprócz kapeluszy	III	Zrzyny drzewne	VI
Wyroby ze szkła (oprócz szkła wodnego, izolatorów, butelek i butli szklanych) owinięte w słomę lub siano i związane w paczki	III	Zwierzęta domowe bite, jak: wieprze, prosięta, cielęta i t. p.	III
Wyroby z żelaza, stali, blachy lub drutu, oprócz osobno wymienionych, w stanie niewykończonym	III	Zwierzęta domowe w klatkach, koszach, skrzyniach i t. p.	III
Wytłoczyny z nasion oleistych (makuchy) prasowane i mielone	IV	Zwierzęta dzikie drobne żywe, jak: sarny, zające, króliki i t. p. w klatkach	III
Wytłoki buraczane (wystodżiny), oprócz melasowanych:		Zwierzyna bita	III
1) suszone	IV	Zwłoki w skrzyniach, przewożone do sektorjów lub wyższych zakładów naukowych oraz zwłoki w trumnach	III
2) w stanie mokrym	VI	Żelazo handlowe, uniwersalne, arkuszowe i profilowe oraz żelazo pokryte ołowiem, cynkiem lub cyną	III
		Żelazo surowe (żeliwo) oraz żelazo w blokach walcowanych, lanych lub kutych	IV
		Żelazocyjanek potasu i sodu	III
		Zołędzie	III
		Żużel (iesz) węglowy	VI
		Żużle Thomasa (tomasówka)	V
		Żużle z wytapiania rud	VI
		Zwir	VI

Część IV.
Tabela opłat przewozowych.
Opłaty za przewóz towarów *).

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pośpiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 1 0 0 k i l o g r a m ó w							
1 — 5	53	37	27	20	17	17	14
6	56	39	28	20	18	17	14
7	60	41	30	21	18	17	14
8	63	43	31	22	19	17	14
9	67	46	33	23	19	18	15
10	70	48	34	24	20	18	15
11	74	50	35	25	20	18	15
12	77	53	37	26	20	19	16
13	81	55	38	27	21	19	16
14	84	57	40	28	21	19	16
15	88	60	41	29	22	20	17
16	91	62	42	29	22	20	17
17	95	64	44	30	23	20	17
18	98	66	45	31	23	20	17
19	102	69	47	32	24	21	18
20	105	71	48	33	24	21	18
21	109	73	49	34	24	21	18
22	112	76	51	35	25	22	19
23	116	78	52	36	25	22	19
24	119	80	54	37	26	22	19
25	123	83	55	38	26	23	20
26	126	85	56	38	27	23	20
27	130	87	58	39	27	23	20
28	133	89	59	40	28	23	20
29	137	92	61	41	28	24	21
30	140	94	62	42	29	24	21
31	144	96	63	43	29	24	21
32	147	99	65	44	29	25	22
33	151	101	66	45	30	25	22
34	154	103	68	46	30	25	22
35	158	106	69	47	31	26	23
36	161	108	70	47	31	26	23
37	165	110	72	48	32	26	23
38	168	112	73	49	32	26	23
39	172	115	75	50	33	27	24
40	175	117	76	51	33	27	24
41	179	119	77	52	33	27	24
42	182	122	79	53	34	28	25
43	186	124	80	54	34	28	25
44	189	126	82	55	35	28	25
45	193	129	83	56	35	29	26
46	196	131	84	56	36	29	26
47	200	133	86	57	36	29	26
48	203	135	87	58	37	29	26
49	207	138	89	59	37	30	27
50	210	140	90	60	38	30	27

*) Do opłat przewozowych, podanych w niniejszej tabeli, włączone są odnośne opłaty stacyjne, które wynoszą za każde 100 kg: w klasie przesyłek pośpiesznych—25 gr, i w klasach przesyłek zwyczajnych: w kl. I—25 gr, w kl. II—20 gr, w kl. III, IV i V—po 15 gr, w kl. zaś VI—12 gr.

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pospiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 100 k i l o g r a m ó w							
51	214	142	91	61	38	30	27
52	217	145	93	62	38	31	28
53	221	147	94	63	39	31	28
54	224	149	96	64	39	31	28
55	228	152	97	65	40	32	29
56	231	154	98	65	40	32	29
57	235	156	100	66	41	32	29
58	238	158	101	67	41	32	29
59	242	161	103	68	42	33	30
60	245	163	104	69	42	33	30
61	249	165	105	70	42	33	30
62	252	168	107	71	43	34	31
63	256	170	108	72	43	34	31
64	259	172	110	73	44	34	31
65	263	175	111	74	44	35	32
66	266	177	112	74	45	35	32
67	270	179	114	75	45	35	32
68	273	181	115	76	46	35	32
69	277	184	117	77	46	36	33
70	280	186	118	78	47	36	33
71	284	188	119	79	47	36	33
72	287	191	121	80	47	37	34
73	291	193	122	81	48	37	34
74	294	195	124	82	48	37	34
75	298	198	125	83	49	38	35
76	301	200	126	83	49	38	35
77	305	202	128	84	50	38	35
78	308	204	129	85	50	38	35
79	312	207	131	86	51	39	36
80	315	209	132	87	51	39	36
81	319	211	133	88	51	39	36
82	322	214	135	89	52	40	37
83	326	216	136	90	52	40	37
84	329	218	138	91	53	40	37
85	333	221	139	92	53	41	38
86	336	223	140	92	54	41	38
87	340	225	142	93	54	41	38
88	343	227	143	94	55	41	38
89	347	230	145	95	55	42	39
90	350	232	146	96	56	42	39
91	354	234	147	97	56	42	39
92	357	237	149	98	56	43	40
93	361	239	150	99	57	43	40
94	364	241	152	100	57	43	40
95	368	244	153	101	58	44	41
96	371	246	154	101	58	44	41
97	375	248	156	102	59	44	41
98	378	250	157	103	59	44	41
99	382	253	159	104	60	45	42
100	385	255	160	105	60	45	42

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pośpiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 100 k i l o g r a m ó w							
101	388	257	161	106	60	45	42
102	391	259	163	107	61	46	42
103	394	261	164	108	61	46	43
104	397	263	165	108	62	46	43
105	400	265	167	109	62	46	43
106	403	267	168	110	62	47	43
107	406	269	169	111	63	47	43
108	409	271	170	112	63	47	44
109	412	273	172	113	64	47	44
110	415	275	173	114	64	48	44
111	418	277	174	114	64	48	44
112	421	279	176	115	65	48	44
113	424	281	177	116	65	48	45
114	427	283	178	117	66	49	45
115	430	285	180	118	66	49	45
116	433	287	181	119	66	49	45
117	436	289	182	119	67	49	45
118	439	291	183	120	67	50	46
119	442	293	185	121	68	50	46
120	445	295	186	122	68	50	46
121	448	297	187	123	68	50	46
122	451	299	189	124	69	51	46
123	454	301	190	125	69	51	47
124	457	303	191	125	70	51	47
125	460	305	193	126	70	51	47
126	463	307	194	127	70	52	47
127	466	309	195	128	71	52	47
128	469	311	196	129	71	52	48
129	472	313	198	130	72	52	48
130	475	315	199	131	72	53	48
131	478	317	200	131	72	53	48
132	481	319	202	132	73	53	48
133	484	321	203	133	73	53	49
134	487	323	204	134	74	54	49
135	490	325	206	135	74	54	49
136	493	327	207	136	74	54	49
137	496	329	208	136	75	54	49
138	499	331	209	137	75	55	50
139	502	333	211	138	76	55	50
140	505	335	212	139	76	55	50
141	508	337	213	140	76	55	50
142	511	339	215	141	77	56	50
143	514	341	216	142	77	56	51
144	517	343	217	142	78	56	51
145	520	345	219	143	78	56	51
146	523	347	220	144	78	57	51
147	526	349	221	145	79	57	51
148	529	351	222	146	79	57	52
149	532	353	224	147	80	57	52
150	535	355	225	148	80	58	52